

Monitorizarea mass-media în campania electorală pentru alegerile parlamentare 2014

Televiziuni. Raportul final

Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014

Proiectul de monitorizare a mass-media este realizat de către CJI, APEL și API în cadrul Coalitiei Civice pentru Alegeri Libere și Corecte și este finanțat de National Endowment for Democracy (SUA), Ambasada SUA în Republica Moldova și Fundația Est-Europeană (din resursele acordate de Guvernul Suediei prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

I. Date generale

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice privind comportamentul editorial al instituțiilor mass-media în perioada electorală pentru alegerile parlamentare din Republica Moldova.

1.2 Perioada de monitorizare: 01 octombrie 2014 – 30 noiembrie 2014.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Instituțiile mass-media au fost selectate în baza următoarelor criterii obiective:

- a) *forma de proprietate;*
- b) *geografie;*
- c) *limba de difuzare.*

Astfel, printre acestea sunt instituții mass-media publice și private, cu acoperire națională, cvasi-națională și regională, în limba română și în limba rusă.

1.4 Televiziuni monitorizate (în ordine alfabetică):

1. Accent TV
2. Canal 2
3. Canal 3
4. Canal Regional
5. GRT
6. Jurnal TV
7. Moldova 1
8. N4
9. Prime TV
10. ProTV Chișinău
11. TV7
12. Publika TV

1.5 Obiectul monitorizării

- A. *știrile cu caracter electoral din principala ediție informativă a zilei;*
- B. *emisiunile cu caracter electoral (câte una la fiecare TV);*
- C. *publicitatea electorală cu plată;*
- D. *dezbaterele electorale.*

Proiectul este realizat în cadrul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte de Asociația Presei Electronice (monitorizare TV), Asociația Presei Independente (monitorizare presă scrisă și presă online), Centrul pentru Jurnalism Independent (monitorizare radio și presă online).

II. Cadrul metodologic

Analiza de conținut a instituțiilor mediatice s-a făcut în baza unor indicatori care permit cuantificarea și calificarea știrilor/emisiunilor cu caracter electoral, a prezențelor protagoniștilor de diferite categorii, a respectării normelor profesionale de către jurnaliști.

Categorii de protagoniști

- Funcționari de stat¹;
- Politicieni;
- Experți;
- Cetățeni de rând;
- Alții.

Categorii de instituții

- Președinția;
- Parlamentul;
- Guvernul;
- Administrația publică locală;
- Partidele politice

Analiza cantitativă

- Frecvența aparițiilor actorilor politici²: a) intervenții directe; b) mențiuni/apariții;
- Durata aparițiilor actorilor politici: a) intervenții directe; b) mențiuni/apariții;
- Numărul știrilor/emisiunilor cu caracter electoral;
- Numărul știrilor conflictuale cu caracter electoral;
- Numărul protagoniștilor în știrile/emisiunile cu caracter electoral;
- Paritatea sexelor în rândul protagoniștilor.

Analiza calitativă:

- Contextul prezentării actorilor politici în știri³: a) pozitiv; b) negativ; c) neutru.
- Atitudinea jurnalistului față de actorii politici în emisiuni: a) favorizantă; b) defavorizantă, c) imparțială;
- Numărul surselor în știrile conflictuale: a) o sursă; b) două și mai multe surse;
- Respectarea principiului imparțialității în știri: a) părtinire; b) nepărtinire.

Categoriile de protagoniști

Frecvența⁴ mediatizării protagoniștilor este urmărită din perspectiva clasificării acestora în cinci categorii:

Funcționari de stat

În această categorie sunt incluși reprezentanții autorităților publice care ocupă funcții de conducere în cadrul administrațiilor publice centrale și locale și care sunt importante pentru procesul decizional. Categoria include funcționari publici care dețin funcții de conducere inclusiv de nivel superior: miniștri, consilieri de stat, secretari de stat, adjuncți ai miniștrilor, primari și viceprimari, conducători și adjuncți ai autorităților publice, conducători și adjuncți de agenții, secretari ai consiliilor locale, pretori și vice-pretori

Politicieni

În cadrul acestei categorii, clasificarea are loc prin indicarea apartenenței partinice, în cazul deputaților și a liderilor și membrilor marcantă ai formațiunilor politice. Tot aici sunt incluși și membrii organelor executive dacă apar nu în cadrul executării atribuțiilor de serviciu ci în acțiunile de campanie ale formațiunilor pe care le reprezintă. În acest caz un membru al executivului este notat în categoria Politicieni cu indicarea apartenenței partinice.

Experți

În această categorie sunt incluse persoanele care oferă în cadrul subiectului o expertiză la un subiect abordat sau furnizează o analiză asupra unui domeniu precis. Această categorie include și reprezentanți din rândul

¹ Protagonii din rândul funcționarilor de stat au fost cuantificați ca membri de partid în cazurile în care au apărut ca reprezentanți ai formațiunilor politice și nu în funcțiile executive publice.

² Sunt considerați actori politici, protagonii din rândul funcționarilor de stat și al politicienilor.

³ Fiecare știre sau opinie este supusă unei evaluări de conținut și de context. Un context pozitiv ori negativ nu indică neapărat că știrea este tendențioasă. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre subiecți și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional.

⁴ Protagonii sunt repertoriați o singură dată per subiect indiferent de frecvența apariției sau durata intervenției directe sau a mențiunii.

diferitelor organizații ale societății civile, analiști, observatori, comentatori, precum și reprezentanții misiunilor diplomatice străine acreditate în Republica Moldova.

Cetățeni de rând

În această categorie sunt incluse persoanele intervievate în cadrul sondajelor realizate în stradă (vox-populi sau micro-trotuar) și cele care au fost solicitate în material să-și exprime punctul de vedere la un subiect fără a avea calitatea de expert.

Alții

În această categorie sunt incluse persoanele care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile menționate mai sus, indiferent de calitatea pe care o au în cadrul subiectului.

Contextul apariției protagoniștilor

Context pozitiv

Contextul pozitiv este definit cel în care informațiile ce vizează un actor politic sunt asociate cu acțiuni pozitive pentru opinia publică în ansamblu (lupta anticorupție, succese diplomatice, reforma, succese politice, etc.), iar subiectul comportă conținut emoțional (referințe pozitive în text, laude, admirații, etc.).

Context negativ

Contextul negativ este definit cel în care informațiile ce vizează un actor politic sunt asociate cu acțiuni negative pentru opinia publică în ansamblu (corupție, gafe diplomatice, încetinirea reformei, insuccese politice, etc.), iar subiectul comportă conținut emoțional (referințe negative în text, acuzații, critici asimetrice, etc.).

Context neutru

Contextul neutru este definit cel în care informațiile ce vizează un actor politic nu sunt asociate nici cu acțiuni pozitive și nici cu cele negative pentru opinia publică în ansamblu, iar subiectul nu comportă încărcătură expresivă sau emoțională.

Poziția jurnalistului

Atitudine părtinitoare

Un astfel de comportament este definit cel în care prin formulele utilizate, jurnalistul distorsionează evenimentele mediatizate și pune în situație favorabilă sau defavorabilă actorii politici, iar prezentarea este, fie admirativă și laudativă, fie incriminatoare și negativistă.

Atitudine nepărtinitoare

Un astfel de comportament este definit cel în care textul este neutru și nu comportă conținut laudativ și nici critică asimetrică, iar prezentarea este echilibrată și fără încărcătură expresivă.

Numărul de surse în știrile conflictuale

Acest indicator vizează respectarea deontologiei profesionale, inclusiv modul în care sunt reflectate în știrile cu caracter conflictual (acuzații politice, dispute pe diferite teme, acuzații de fraude, etc.) punctele de vedere ale tuturor părților implicate⁵.

surse (1)

La acest indicator sunt clasate subiectele conflictuale în care nu sunt prezentate punctele de vedere ale tuturor părților implicate în conflict, indiferent de numărul acestora. Aici sunt incluse și subiectele în care reporterul nu demonstrează că ar fi făcut vreun efort pentru a solicita punctul de vedere al uneia sau mai multe dintre părțile din conflict, limitându-se la formule, gen: *"... X nu a comentat deocamdată știrea"*.

surse (2)

La acest indicator sunt clasate subiectele conflictuale în care sunt prezentate punctele de vedere ale tuturor părților implicate în conflict. De asemenea sunt contabilizate aici și cazurile în care unul sau mai multe puncte de vedere ale părților implicate în conflict n-au putut fi prezentate din varii motive și reporterul demonstrează prin text că a făcut efortul necesar pentru a solicita opinia persoanei sau persoanelor vizate: *"... X nu a fost găsit..."*, *"... X nu a răspuns la telefon"*, *"... X a refuzat să comenteze"*.

⁵ În cazul în care punctele de vedere ale părților implicate în conflict sunt expuse în două secvențe separate în cadrul jurnalului, acestea sunt notate ca atare, fiind considerate ca o știre conflictuală cu două și mai multe surse (2).

III. Monitorizare televiziuni

3.1 Știrile cu caracter electoral. Date generale

În perioada 01 octombrie – 30 noiembrie 2014, la cele 12 televiziuni monitorizate au fost difuzate în principală ediție informativă a zilei 3512 știri cu caracter electoral, inclusiv 118 – de educație electorală. Cele mai multe știri a difuzat televiziunea publică națională, iar cele mai puține – televiziunea publică regională. Radiodifuzorii publici au difuzat cele mai multe știri de educație electorală.

30 la sută din toate știrile au avut caracter conflictual. Cele mai multe știri de acest gen au fost atestate la Accent Tv și la Jurnal Tv. Cele mai puține – la GRT și la Canal Regional (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 1

Perioada	Știri electorale				
01.10-30.11.2014	Educație electorală	Obișnuite	Conflictuale	Total	% conflictuale din total
Moldova 1	24	325	103	452	23%
Prime TV	6	254	55	315	17%
Publika TV	12	284	73	369	20%
Canal 2	3	172	87	262	33%
Canal 3	12	192	85	289	29%
ProTV	5	184	120	309	39%
TV7	12	294	71	377	19%
Jurnal TV	2	92	128	222	58%
N4	10	190	70	270	26%
Accent TV	1	88	208	297	70%
Canal Regional	12	174	28	214	13%
GRT	19	106	11	136	8%
Total	118	2355	1039	3512	30%

Cumulat, principiul reflectării evenimentelor conflictuale din mai multe surse a fost respectat în proporție de 66% sau, altfel spus, fiecare a treia știre cu caracter conflictual a fost scrisă cu derogări de la norma profesională. Regula surselor a fost respectată cel mai des de ProTV și ignorată cel mai des – de Accent Tv.

Cu referire la principiul imparțialității, acesta, cumulat, a fost respectat în proporție de 85%. De cele mai dese ori au demonstrat nepărtinire Tv7, Moldova 1 și GRT. De cele mai multe ori au demonstrat părtinire Jurnal Tv și Accent Tv (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 2

Perioada	Surse în știrile conflictuale (număr)		Surse în știrile conflictuale (%)		Poziția jurnalistului în știri (număr)		Poziția jurnalistului în știri (%)	
01.10-30.11.2014	1 sursă	2 +	1 sursă	2 +	părtinitor	nepărtinitor	părtinitor	nepărtinitor
Moldova 1	27	76	26%	74%	20	432	4%	96%
Prime TV	10	45	18%	82%	51	264	16%	84%
Publika TV	18	55	25%	75%	30	339	8%	92%
Canal 2	34	53	39%	61%	58	204	22%	78%
Canal 3	26	59	31%	69%	79	210	27%	73%
ProTV	11	109	9%	91%	28	281	9%	91%
TV7	12	59	17%	83%	5	372	1%	99%
Jurnal TV	31	97	24%	76%	83	139	37%	63%
N4	41	29	59%	41%	35	235	13%	87%
Accent TV	126	82	61%	39%	118	179	40%	60%
Canal Regional	14	14	50%	50%	29	185	14%	86%
GRT	4	7	36%	64%	4	132	3%	97%
Total știri	354	685	34%	66%	540	2972	15%	85%

În total, în cele 3512 știri electorale au fost prezenți 10562 de protagoniști sau, în medie, 3 protagoniști per știre. În rândul protagoniștilor femeile au constituit 21 la sută (a se vedea tabelul de mai jos).

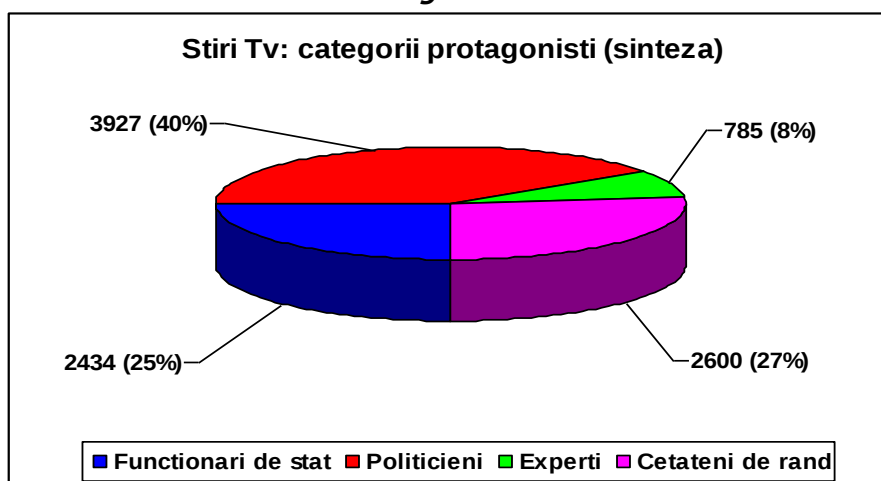
Tabelul 3

Perioada	Protagoniști		Protagoniști	
01.10-30.11.2014	M	F	M	F
Moldova 1	826	170	83%	17%
Prime TV	805	235	77%	23%

Publika TV	819	242	77%	23%
Canal 2	712	229	76%	24%
Canal 3	652	197	77%	23%
ProTV	1069	189	85%	15%
TV7	725	170	81%	19%
Jurnal TV	724	157	82%	18%
N4	562	81	87%	13%
Accent TV	793	129	86%	14%
Canal Regional	477	343	58%	42%
GRT	212	44	83%	17%
Total	8376	2186	79%	21%

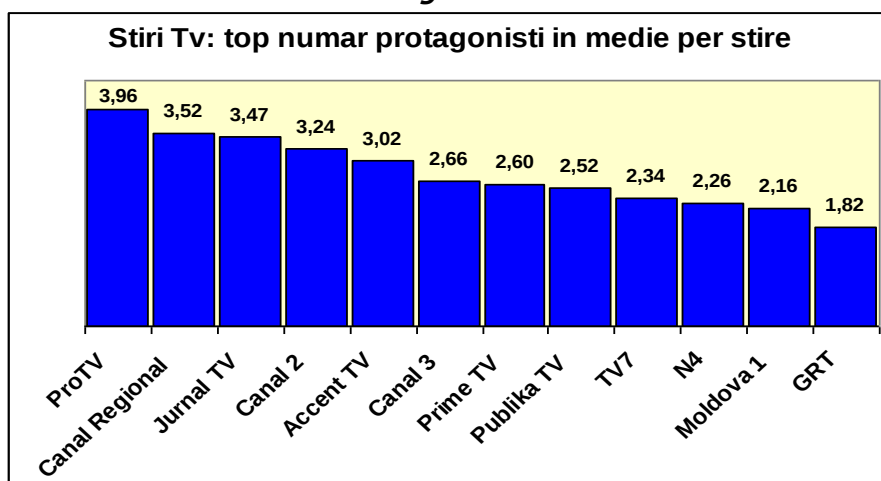
În perioada de referință televiziunile monitorizate au apelat cel mai des în știrile electorale la politicieni (3927), iar cel mai rar – la experți (785) (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 1

În știrile electorale de la cinci televiziuni au fost prezenți în medie 3 și mai mulți protagoniști, Pro Tv fiind, în acest sens, cap de listă. La celălalt capăt al listei, cu cei mai puțini protagoniști per știre, se situează radiodifuzorii publici – Moldova 1 și GRT (a se vedea diagrama alăturată).

Diagrama 2

Cea mai redusă cotă a femeilor a fost atestată în rândul funcționarilor de stat și a politicienilor (10% și, respectiv, 11%), iar cea mai ridicată – între cetățenii de rând – 46%.

Televiziunile monitorizate au dat preferință diferitor categorii de protagoniști în știrile electorale. Cu referire la paritatea gender, femeile-funcționari de stat au fost abordate cel mai des de Canal Regional, iar cel mai rar – de Canal 2, ProTV și N4. La politicieni femeile cel mai des au apelat Prime Tv, Canal 3, Tv7 și Canal Regional, iar cel mai rar – GRT. În rândul experților femeile s-au regăsit cel mai des în știrile electorale de la Canal Regional și Canal 2, iar cel mai rar – la Accent Tv și Prime Tv. Cele mai multe femei între cetățenii de rând au fost atestate la N 4 și Canal Regional, iar cele mai puține – la GRT. Doar la categoria de protagoniști „cetățeni de rând” a fost înregistrat un echilibru gender relativ (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 4

Perioada	Fs		Fs		Pol		Pol		Exp		Exp		Cet		Cet	
01.10-30.11.14	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
Moldova 1	364	33	92%	8%	265	29	90%	10%	125	34	79%	21%	61	67	48%	52%
Prime TV	161	12	93%	7%	332	48	87%	13%	18	1	95%	5%	114	133	46%	54%
Publika Tv	183	25	88%	12%	316	45	88%	12%	34	8	81%	19%	177	145	55%	45%
Canal 2	142	9	94%	6%	269	37	88%	12%	6	4	60%	40%	216	166	57%	43%
Canal 3	160	16	91%	9%	251	36	87%	13%	13	2	87%	13%	156	137	53%	47%
ProTV	227	14	94%	6%	537	46	92%	8%	79	8	91%	9%	203	112	64%	36%
TV7	229	27	89%	11%	282	41	87%	13%	129	36	78%	22%	79	61	56%	44%
Jurnal TV	150	21	88%	12%	328	37	90%	10%	67	14	83%	17%	88	67	57%	43%
N4	208	14	94%	6%	290	36	89%	11%	31	7	82%	18%	11	15	42%	58%
Accent TV	118	12	91%	9%	507	60	89%	11%	74	3	96%	4%	73	52	58%	42%
C.Regional	158	46	77%	23%	91	14	87%	13%	25	25	50%	50%	170	226	43%	57%
GRT	98	7	93%	7%	28	2	93%	7%	26	16	62%	38%	53	18	75%	25%
Total	2198	236	90%	10%	3496	431	89%	11%	627	158	80%	20%	1401	1199	54%	46%

3.2 Știrile cu caracter electoral. Televiziuni

Moldova 1

În perioada de referință Moldova 1 a mediatizat în principala sa ediție informativă a zilei 39 de funcționari de stat. Cel mai des la ecran a apărut premierul Iu.Leancă – de 70 de ori, inclusiv în context pozitiv de 20 de ori. Ocupantul poziției a doua, președintele N.Timofte, a avut o vizibilitate de 2 ori mai redusă (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 5

Moldova 1	Frecvență apariții	Context		
Funcționari de stat		pozitiv	negativ	neutru
*Iurie Leanca	70	20	0	50
*Nicolae Timofte	36	2	0	34
*Vasile Bumacov	19	2	1	16
*Dorin Chirtoaca	16	0	1	15
*Igor Corman	16	3	0	13
*Andrian Candu	11	2	0	9
*Dorin Recean	6	1	1	4
*Oleg Efrim	5	0	0	5

În știrile electorale de la Moldova 1 au fost prezenți 110 politicieni. Cel mai des a fost mediatizat liderul PLDM, V.Filat, inclusiv de 5 ori în context pozitiv și de 4 ori – în context negativ. În context pozitiv au mai fost plasați M.Lupu, de 4 ori, și M.Ghimpu, de 2 ori, iar în context negativ – R.Usatîi și I.Dodon – de câte 2 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 6

Moldova 1	Frecvență apariții	Context		
Politicieni		pozitiv	negativ	neutru
Vlad Filat	26	5	4	17
Marian Lupu	19	4	0	15
Mihai Ghimpu	18	2	0	16
Renato Usatai	17	0	2	15
Igor Dodon	13	0	2	11
Ion Hadarca	13	1	0	12
Dorin Chirtoaca	12	1	0	11
Vladimir Voronin	10	1	0	9
Oleg Cernei	9	0	0	9
Sergiu Mocanu	8	0	1	7

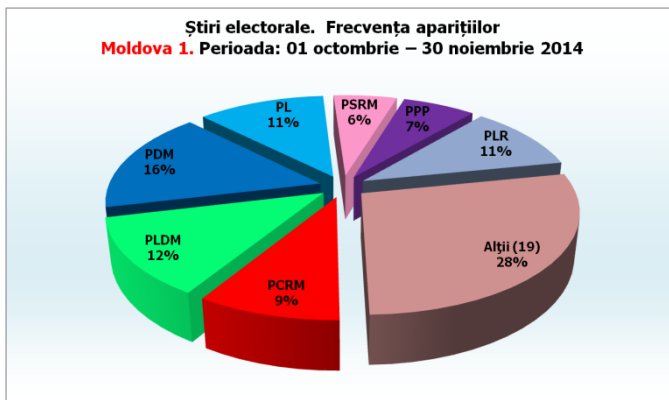
Moldova 1 a prezentat în știri 26 de concurenți electorali – toți cei înregistrați inițial de CEC. Cea mai mare vizibilitate au avut-o PDM (cu 97 de apariții, inclusiv de 23 de ori în context pozitiv și de 4 ori – în context negativ) și PLDM (cu 74 de apariții, inclusiv de 21 de ori în context pozitiv și de 5 ori – în context negativ). În context pozitiv

au mai fost plasați PL, de 6 ori, și PLR, de 4 ori, iar în context negativ – PSRM, de 7 ori, PPP, de 6 ori, PLR și MPA – de câte 4 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 7

Moldova 1 Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	97	23	4	70
*PLDM	74	21	5	48
*PL	68	6	0	62
*PLR	62	4	4	54
*PCRM	54	1	1	52
*PPP	39	0	6	33
*PSRM	34	0	7	27
*MPA	23	0	4	19
*PPRM	23	0	0	23
*PAD	11	0	0	11

Diagrama 3

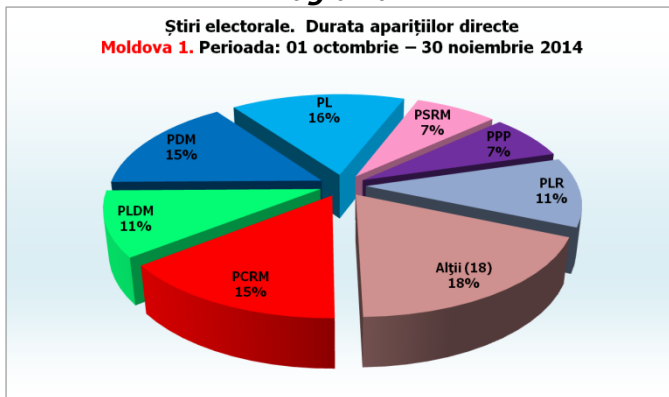

În știrile electorale de la Moldova 1 cele mai multe intervenții directe le-au avut PL și PDM cu durata cumulată de 470 și, respectiv, 460 de secunde (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 8

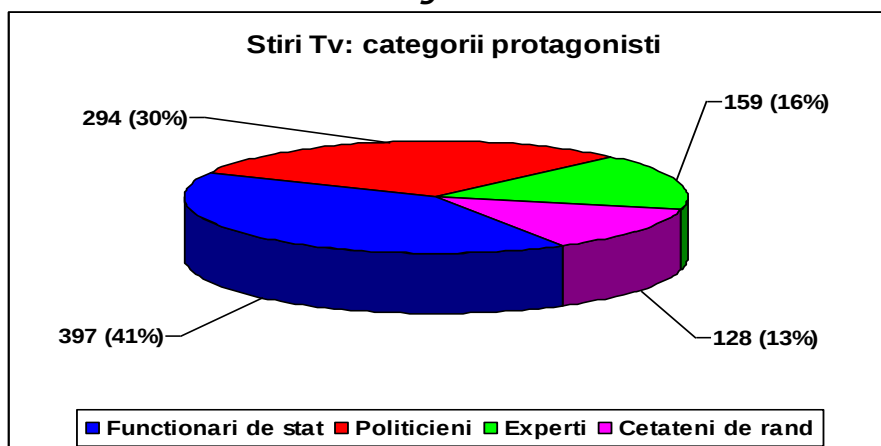
Moldova 1 Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PL	31	470
*PDM	30	460
*PCRM	22	440
*PLR	21	332
*PLDM	16	312
*PSRM	12	222
*PPP	13	215

Diagrama 4

Moldova 1, în scrierea știrilor electorale, a apelat cel mai des la categoriile de protagoniști „funcționari de stat” și „politicieni”, iar cel mai rar – la „cetățeni de rând” și „experți” (a se vedea diagrama alăturată), fapt ce nu poate conferi știrilor credibilitate suficientă. Paritatea gender a fost asigurată doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 5

Prime Tv

Prime Tv a mediatizat în știri electorale 20 de funcționari de stat. Cea mai mare vizibilitate a avut-o D.Chirtoacă, cu 25 de apariții, inclusiv de 2 ori în context pozitiv și de 5 ori – în context negativ. În context pozitiv au fost plasați mai mulți funcționari de stat, iar cel mai des – A.Candu – de 16 ori din 22 de apariții. Jumătate din top 10 apariții funcționari de stat în știrile electorale de la Prime Tv sunt reprezentanți ai PDM (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 9

Prime Tv Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*Dorin Chirtoaca	25	2	5	18
*Andrian Candu	22	16	0	6
*Nicolae Timofti	22	3	0	19
*Iurie Leanca	19	5	1	13
*Igor Corman	12	3	0	9
*Monica Babuc	5	4	0	1
*Valentina Buliga	5	3	0	2
*Nistor Grozavu	4	1	0	3
*Pavel Filip	4	2	0	2
*Vasile Bumacov	4	1	0	3

În știrile electorale de la Prime Tv au fost prezenți 93 de politicieni, iar cel mai des, detașat – liderul PDM M.Lupu, cu 44 de apariții, inclusiv de 25 de ori – în context pozitiv, urmat de alți 4 reprezentanți ai PDM.

Toți politicienii care au fost plasați cel mai des în context pozitiv reprezintă frunzași ai PDM. 3 politicieni – R.Usatâi, I.Dodon și Gr.Petrenco, au apărut exclusiv în context negativ și neutru (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 10

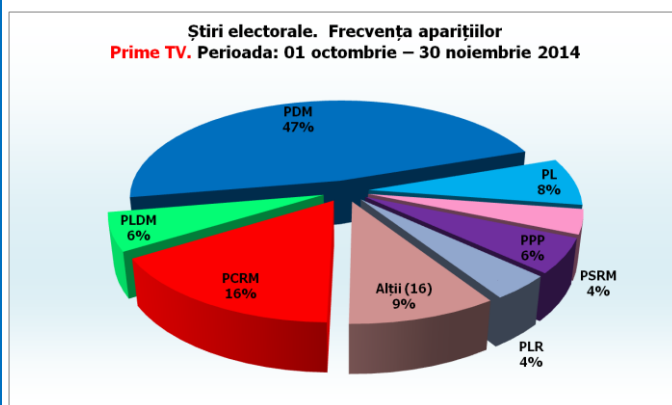
Prime Tv Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Marian Lupu	44	25	0	19
Igor Corman	24	22	0	2
Vlad Plahotniuc	18	16	0	2
Pavel Filip	17	6	0	11
Vasile Botnari	16	12	0	4
Renato Usatai	15	0	6	9
Valentina Buliga	12	10	0	2
Andrian Candu	11	5	0	6
Monica Babuc	10	8	0	2
Dumitru Diacov	9	5	0	4
Igor Dodon	9	0	7	2
Sergiu Sarbu	9	7	0	2
Grigore Petrenco	8	0	6	2
Marcel Raducan	5	4	0	1

Prime Tv a mediatizat 23 din cei 26 de concurenți electorali înregistrați inițial, iar cel mai des, detașat clar – PDM, de 265 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 188 de ori. PCRM, de pe poziția a doua, a avut o vizibilitate de 89 ori, inclusiv în context pozitiv – de 4 ori. PL, de pe poziția a treia, a avut o vizibilitate de 43 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 1 ori. PLDM, de pe poziția a patra, a avut o vizibilitate de 34 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 1 ori. PPP, de pe poziția a cincea, a avut o vizibilitate de 31 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 0 ori. PLR, de pe poziția a șasea, a avut o vizibilitate de 22 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 0 ori. PSRM, de pe poziția a șaptea, a avut o vizibilitate de 22 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 0 ori. PPRM, de pe poziția a opta, a avut o vizibilitate de 12 de ori, inclusiv în context pozitiv – de 2 ori.

Tabelul 11

Prime Tv Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	265	188	0	77
*PCRM	89	4	15	70
*PL	43	1	1	41
*PLDM	34	1	1	32
*PPP	31	0	15	16
*PLR	22	0	7	15
*PSRM	22	0	14	8
*PPRM	12	2	0	10

Diagrama 6

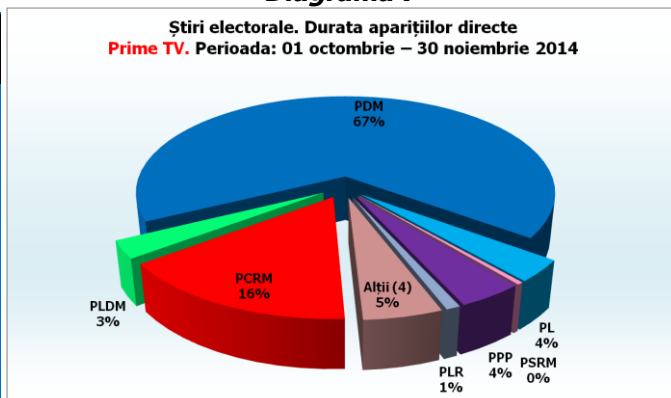

În știrile electorale de la Prime Tv cele mai multe intervenții directe le-a avut PDM – 151, cu durata cumulată de 2700 de secunde. Din această perspectivă, PCRM, ocupantul poziției a doua, a avut o vizibilitate de peste 4 ori mai redusă (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 12

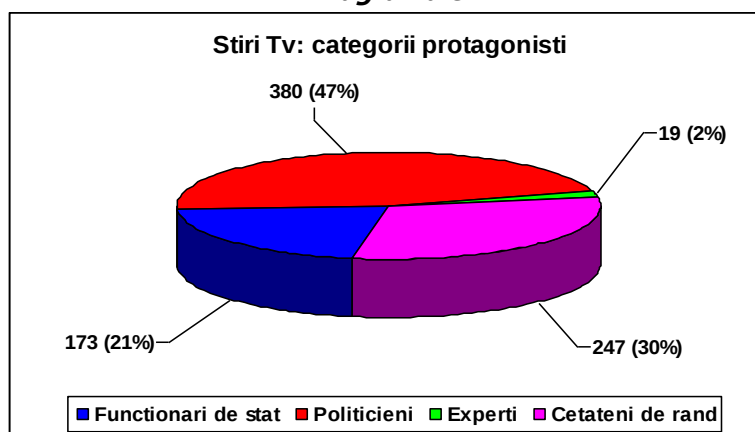
Prime Tv	Intervenții directe	Durata (sec.)
Concurenți electorali		
*PDM	151	2700
*PCRM	32	627
*PPP	8	168
*PL	8	141
*PLDM	7	114

Diagrama 7

Prime Tv a dat prioritate clară în știrile electorale categoriei de protagoniști „politicieni” și aproape a ignorat categoria „experți” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 8

Publika Tv

Publika Tv a mediatizat 21 de funcționari de stat, iar cel mai des – pe Iu.Leancă, de 26 de ori, inclusiv de 3 ori – în context pozitiv. În context pozitiv au mai fost plasați 7 funcționari de stat, 6 dintre ei reprezentând PDM. În context negativ a apărut un singur funcționar – D.Chirtoacă, de 6 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 13

Publika Tv	Frecvență apariții	Context		
Funcționari de stat		pozitiv	negativ	neutru
*Iurie Leanca	26	3	0	23
*Dorin Chirtoaca	18	3	6	9
*Andrian Candu	17	6	0	11
*Nicolae Timofti	17	0	0	17
*Igor Corman	13	3	0	10
*Vasile Bumacov	9	1	0	8
*Monica Babuc	5	3	0	2
*Valentina Buliga	4	4	0	0
*Vasile Botnari	3	1	0	2

În știrile electorale de la Publika Tv au fost mediatizați 91 de politicieni, iar cel mai des – M.Lupu, de 41 de ori, inclusiv de 19 ori – în context pozitiv. Dintre politicienii care au fost plasați în știri electorale în context pozitiv, doar V.Voronin nu reprezintă PDM. Cel mai des în context negativ au fost plasați I.Dodon, de 9 ori, și R.Usatâi și Gr.Petrenco – de câte 3 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 14

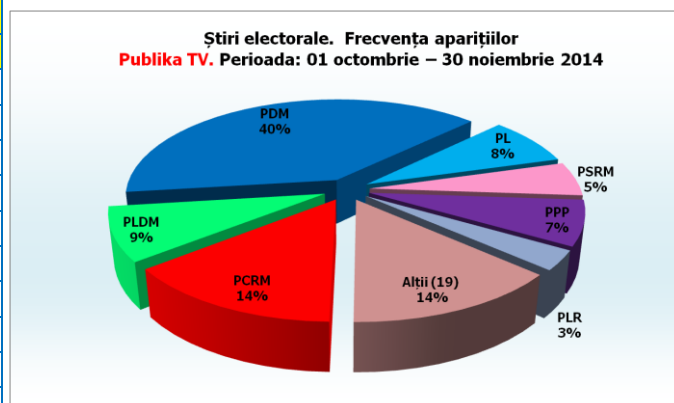
Publika Tv Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Marian Lupu	41	19	0	22
Vladimir Voronin	20	1	1	18
Igor Corman	18	5	0	13
Igor Dodon	18	0	9	9
Pavel Filip	17	4	0	13
Vasile Botnari	16	4	0	12
Andrian Candu	14	5	0	9
Renato Usatai	12	0	3	9
Vlad Plahotniuc	12	10	0	2
Monica Babuc	11	3	0	8
Grigore Petrenco	10	0	3	7
Valentina Buliga	10	7	0	3
Sergiu Sarbu	8	5	0	3

Publika Tv a mediatizat toți (26) concurenții electorali, iar cel mai des, detașat clar – PDM, de 253 de ori, inclusiv în jumătate din ele – în context pozitiv. PCRM, de pe poziția a doua, a avut o vizibilitate de aproape 3 ori mai redusă. De cele mai multe ori în context negativ au fost plasați PSRM, de 16 ori, PCRM și PPP – de câte 9 ori, și PLR – de 7 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 15

Publika Tv Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	253	128	0	125
*PCRM	90	3	9	78
*PLDM	55	1	1	53
*PL	50	1	1	48
*PPP	46	0	9	37
*PSRM	35	0	16	19
*PLR	20	0	7	13
*PPRM	16	2	0	14

Diagrama 9

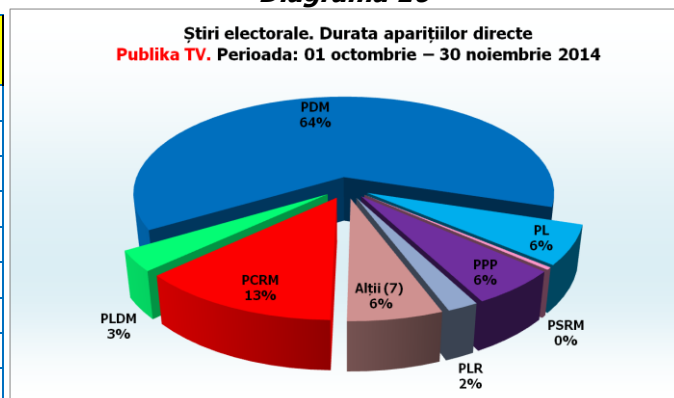

În știrile electorale de la Publika Tv cele mai multe intervenții directe le-a avut PDM – 137, cu durata cumulată de 2795 de secunde. Din această perspectivă, PCRM, ocupantul poziției a doua, a avut o vizibilitate de 5 ori mai redusă (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 16

Publika Tv Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PDM	137	2795
*PCRM	27	564
*PL	14	276
*PPP	8	252
*PLDM	7	145
*PPRM	6	101
*PLR	4	87
*PpNT	3	42

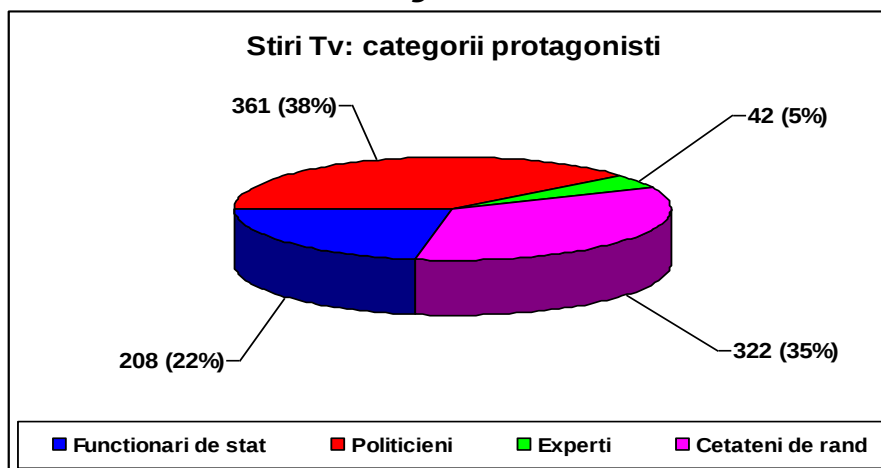
Diagrama 10

Publika Tv a apelat cel mai des în știrile electorale la categoriile de protagoniști „politicieni” și „cetățeni de rând”, iar cel mai rar - la categoria „experți” (a se vedea diagrama alăturată).

Paritatea gender a fost asigurată doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 11

Canal 2

Canal 2 a mediatizat în știri 26 de funcționari de stat, iar cel mai des – pe D.Chirtoacă, inclusiv 1 dată în context pozitiv și de 11 ori – în context negativ (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 17

Canal 2 Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*Dorin Chirtoaca	26	1	11	14
*Iurie Leanca	18	3	1	14
*Nicolae Timofti	14	0	0	14
*Andrian Candu	10	4	0	6
*Vasile Bumacov	10	1	0	9
*Igor Corman	6	1	0	5
*Monica Babuc	5	2	0	3
*Valentina Buliga	4	2	0	2
*Pavel Filip	3	1	0	2
*Dorin Recean	2	0	0	2

Canal 2 a mediatizat în știri electorale 82 de politicieni, iar cel mai des – pe M.Lupu, de 45 de ori. În context pozitiv, cel mai des au fost plasați politicienii din PDM. Cel mai des în context negativ au apărut R.Usatâi și I.Dodon – de câte 7 ori, și Gr.Petrenco – de 6 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 18

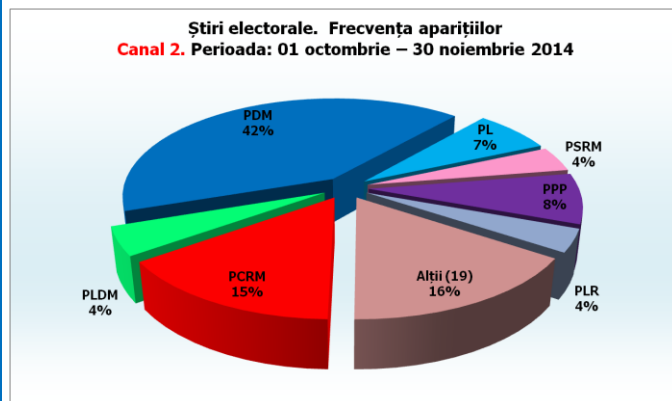
Canal 2 Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Marian Lupu	45	9	0	36
Renato Usatai	19	1	7	11
Igor Corman	17	3	0	14
Vladimir Voronin	16	0	2	14
Valentina Buliga	11	4	0	7
Vasile Botnari	11	3	0	8
Oleg Cernei	10	0	1	9
Vlad Plahotniuc	10	6	0	4
Grigore Petrenco	9	0	6	3
Igor Dodon	9	0	7	2

Canal 2 a mediatizat în știri toți (26) concurenții electorali, iar cel mai des, detașat – PDM, de 226 de ori, inclusiv de 98 de ori în context pozitiv. PCRM (poziția a doua) a avut o vizibilitate de aproape 3 ori mai redusă. Cel mai des în context negativ au apărut PPP – de 19 ori, PCRM și PSRM – de câte 12 ori, și PLR – de 7 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 19

Canal 2 Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	226	98	1	127
*PCRM	81	7	12	62
*PPP	44	2	19	23
*PL	38	2	1	35
*PLDM	25	1	1	23
*PSRM	22	0	12	10
*PLR	20	0	7	13
*PPRM	12	1	0	11

Diagrama 12

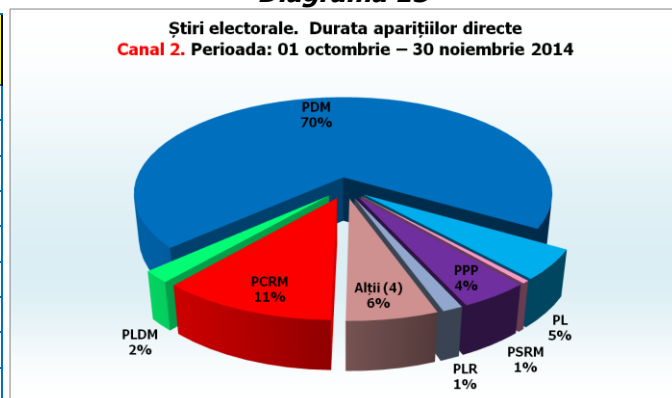

În știrile electorale de la Canal 2 cele mai multe intervenții directe le-a avut PDM – 121, cu durata cumulată de 2361 de secunde. Din această perspectivă, PCRM, ocupantul poziției a doua, a avut o vizibilitate de peste 6 ori mai redusă (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 20

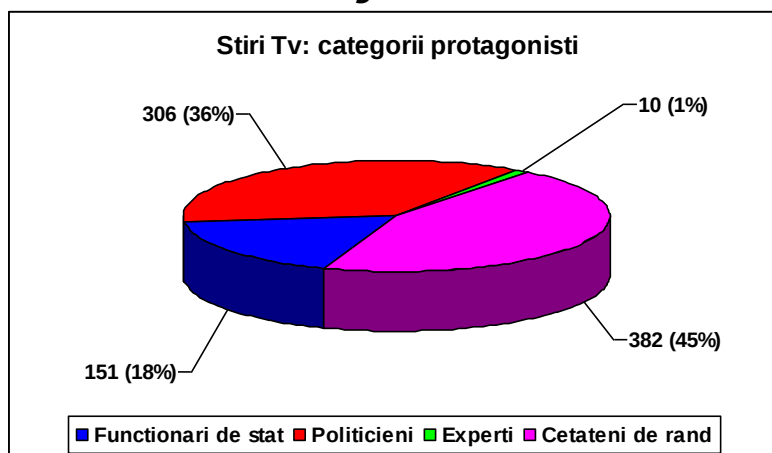
Canal 2 Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PDM	121	2361
*PCRM	19	376
*PL	10	163
*PPP	7	150
*CI-OC	4	95
*PLDM	5	64
*PLR	3	44
*PPRM	2	42

Diagrama 13

Canal 2 a apelat cel mai des în știrile electorale la categoriile de protagoniști „cetățeni de rând” și „politicieni”, iar cel mai rar - la categoria „experți” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender, în linii mari, a fost asigurată doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 14

Canal 3

Canal 3 a mediatizat în știrile electorale 21 de funcționari de stat, iar cel mai des – pe D.Chirtoacă, de 30 de ori, inclusiv de 10 ori – în context negativ. Cel mai des în context pozitiv au fost plasați A.Candu, de 5 ori, și V.Buliga, de 2 ori – ambii reprezentând PDM (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 21

Canal 3 Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru

*Dorin Chirtoaca	30	1	10	19
*Nicolae Timofti	17	0	0	17
*Iurie Leanca	14	1	1	12
*Andrian Candu	12	5	0	7
*Igor Corman	8	1	0	7
*Vasile Bumacov	7	1	0	6
*Monica Babuc	3	1	0	2
*Valentina Buliga	3	2	0	1
*Vlad Cotet	3	0	0	3
*Nistor Grozavu	2	0	0	2
*Pavel Filip	2	1	0	1

În știrile electorale de la Canal 3 au fost mediatizați 79 de politicieni, iar cel mai des – liderul PDM M.Lupu. Cel mai des în context pozitiv au fost plasați V.Plahotniuc, M.Lupu, I.Corman și V.Buliga – toți reprezentând PDM. Cel mai des în context negativ au apărut D.Chirtoacă, de 5 ori și R.Usatâi, de 3 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 22

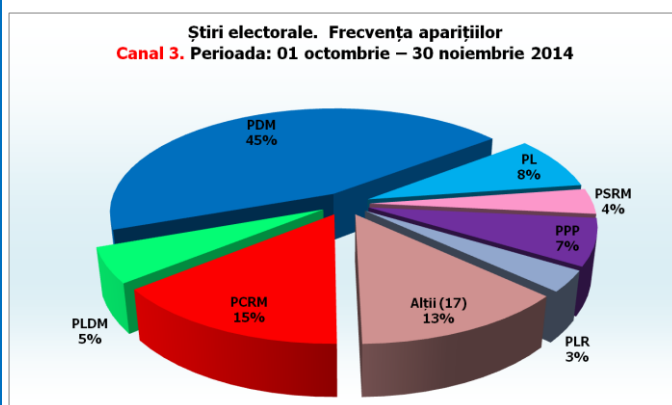
Canal 3 Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Marian Lupu	42	8	1	33
Igor Corman	21	6	0	15
Vladimir Voronin	17	1	1	15
Vlad Plahotniuc	15	12	1	2
Renato Usatai	13	0	3	10
Valentina Buliga	13	4	0	9
Dorin Chirtoaca	12	0	5	7
Pavel Filip	12	2	0	10
Vasile Botnari	12	2	0	10
Sergiu Sarbu	11	1	0	10

Canal 3 a mediatizat în știri 24 de concurenți electorali, iar cel mai des, detașat – PDM, de 255 de ori, inclusiv de 100 de ori – în context pozitiv. În context negativ au apărut 6 concurenți electorali: PCRM și PPP – de câte 15 ori, PSRM – de 10 ori, PL și PLR – de câte 6 ori, și PDM – de 5 ori (a se vedea diagrama și tabelul de mai jos).

Tabelul 23

Canal 3 Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	255	100	5	150
*PCRM	82	2	15	65
*PL	46	0	6	40
*PPP	40	0	15	25
*PLDM	30	1	0	29
*PSRM	22	0	10	12
*PLR	18	0	6	12
*PPRM	13	2	0	11

Diagrama 15

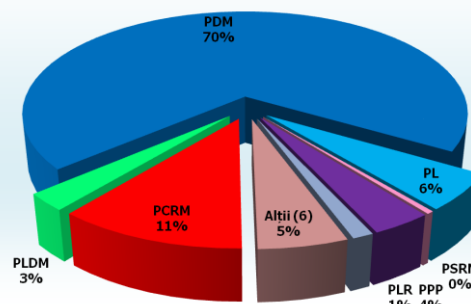
În știrile electorale de la Canal 3 cele mai multe intervenții directe le-a avut PDM – 133, cu durată cumulată de 2557 de secunde. Din această perspectivă, PCRM, ocupantul poziției a doua, a avut o vizibilitate de peste 5-6 ori mai redusă (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 24

Canal 3 Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PDM	133	2557
*PCRM	25	416
*PL	13	203
*PPP	7	134
*PLDM	7	97
*PPRM	4	72
*PLR	2	47
*MR	3	47

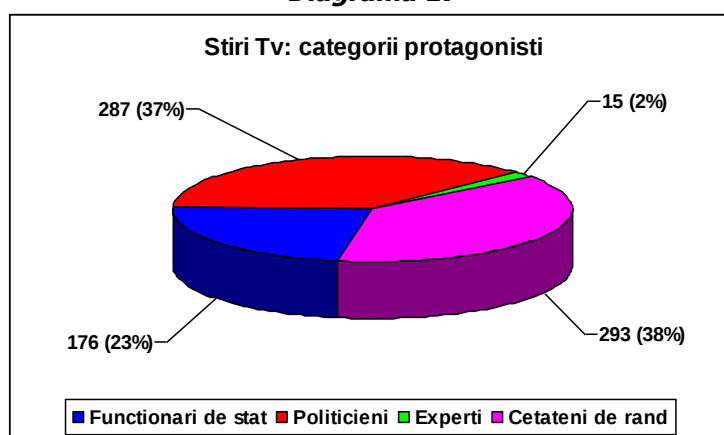
Diagrama 16

Știri electorale. Durata aparițiilor directe
Canal 3. Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014

Canal 3 a apelat cel mai des în știrile electorale la categoriile de protagoniști „cetățeni de rând” și „politicieni”, iar cel mai rar - la categoria „experți” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 17

Pro Tv

Pro Tv a mediatizat în știri electorale 33 de funcționari de stat, iar cel mai des – pe Iu.Leancă, inclusiv de 11 ori – în context pozitiv și de 2 ori – în context negativ. Cel mai des în context negativ a apărut D.Chirtoacă – în 7 rânduri (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 25

Pro Tv Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*Iurie Leanca	52	11	2	39
*Dorin Chirtoaca	33	2	7	24
*Nicolae Timofti	27	2	0	25
*Vasile Bumacov	15	2	1	12
*Dorin Recean	10	0	1	9
*Andrian Candu	5	0	0	5
*Igor Corman	5	1	0	4
*Maia Sandu	5	2	0	3
*Oleg Efrim	5	1	1	3
*Nistor Grozavu	4	0	0	4

În știrile electorale de la Pro Tv au fost prezenți 133 de politicieni cu o frecvență relativ echilibrată. V.Filat și Gr.Petrenco au apărut de câte 4 ori în context negativ (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 26

Pro Tv Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Vlad Filat	46	0	4	42
Renato Usatai	42	1	3	38

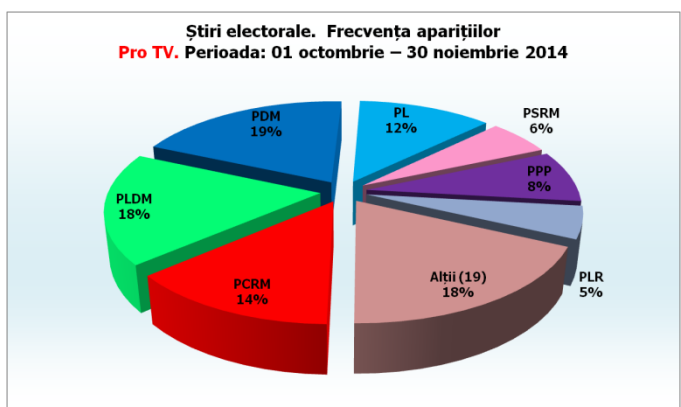
Vladimir Voronin	33	2	0	31
Dorin Chirtoaca	27	1	3	23
Igor Dodon	25	0	0	25
Vlad Plahotniuc	24	1	3	20
Mihai Ghimpu	22	0	0	22
Iurie Leanca	18	1	2	15
Marian Lupu	17	0	1	16
Oleg Cernei	14	0	0	14
Grigore Petrenco	12	0	4	8

Pro Tv a mediatizat în știri toți (26) concurenții electorali cu o frecvență relativ echilibrată. 8 concurenți electorali au apărut și în context negativ, iar cel mai des – PDM, de 17 ori, PLDM, de 9 ori și PPP, de 8 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 27

Pro Tv Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	164	3	17	144
*PLDM	153	2	9	142
*PCRM	115	3	5	107
*PL	103	2	6	95
*PPP	71	1	8	62
*PSRM	49	0	0	49
*PLR	44	0	1	43
*MPA	19	0	1	18
*BE-UV	14	1	1	12
*PPRM	14	0	0	14

Diagrama 18

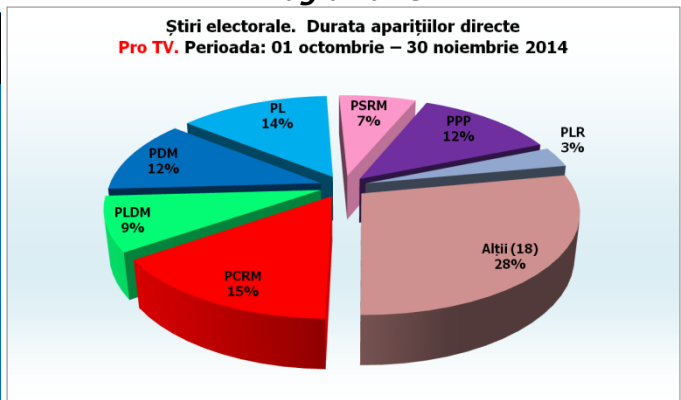

În știrile electorale de la ProTv 3 cele mai multe intervenții directe le-au avut PCRM și PL cu durate cumulate comparabile (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 28

Pro Tv Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PCRM	35	642
*PL	35	575
*PPP	24	532
*PDM	27	498
*PLDM	23	371
*PSRM	13	295
*CI-OC	7	173
*PPRM	6	143
*PLR	9	138

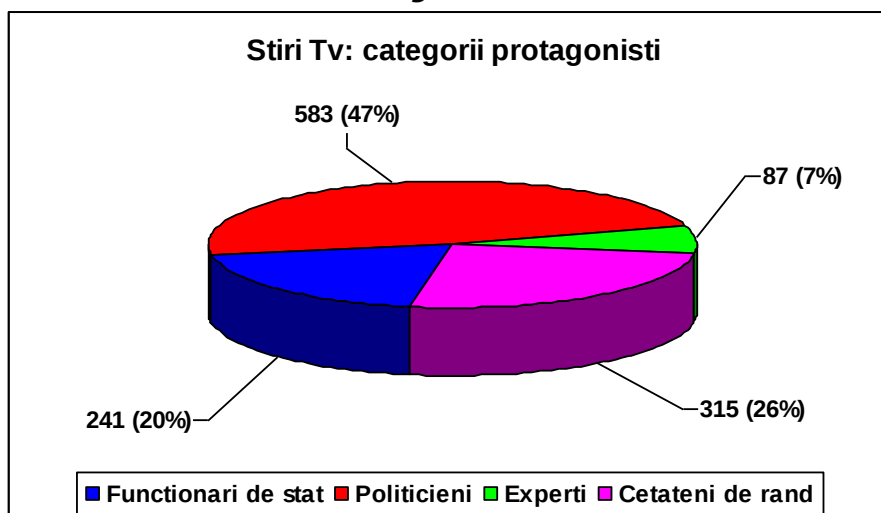
Diagrama 19

Pro Tv a dat prioritate clară în știrile electorale categoriei de protagoniști „politicieni”, iar cel mai rar a apelat la categoria „experți” (a se vedea diagrama alăturată).

Paritatea gender nu a fost asigurată la nicio categorie de protagoniști.

Diagrama 20

Tv 7

Tv 7 a mediatizat în știrile electorale 31 de funcționari de stat, iar cel mai des, detașat - pe Iu.Leancă, de 48 de ori, inclusiv 10 ori – în context pozitiv. Cel mai des în context negativ a apărut D.Chirtoacă – de 7 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 29

Tv 7 Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*Iurie Leanca	48	10	0	38
*Dorin Chirtoaca	19	1	7	11
*Nicolae Timofti	19	0	0	19
*Andrei Usatai	9	0	0	9
*Dorin Recean	9	1	0	8
*Igor Corman	9	1	0	8
*Vasile Bumacov	9	1	0	8
*Andrian Candu	7	1	0	6
*Nistor Grozavu	5	0	2	3
*Oleg Efrim	5	0	0	5

În știrile electorale de la Tv 7 au fost prezenți 117 politicieni, iar cel mai des, detașat - liderul PLDM V.Filat, de 46 de ori, inclusiv în 23 de rânduri - în context pozitiv (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 30

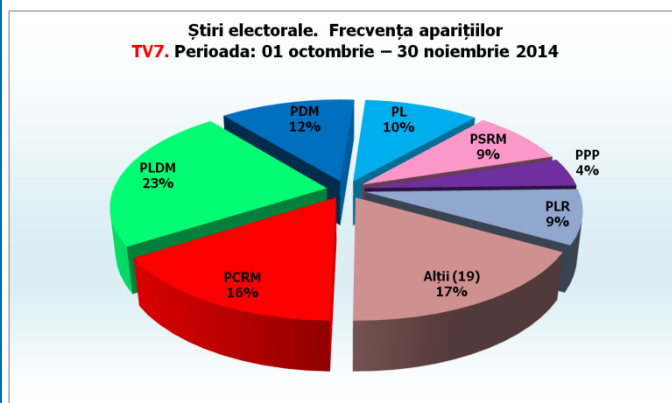
Tv 7 Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Vlad Filat	46	23	0	23
Igor Dodon	16	0	3	13
Dorin Chirtoaca	11	1	1	9
Vladimir Voronin	11	2	3	6
Iurie Leanca	10	3	1	6
Marian Lupu	10	3	1	6
Renato Usatai	10	0	0	10
Chiril Lucinschi	9	1	0	8
Mihai Ghimpu	9	0	0	9
Oleg Cernei	8	0	0	8

Tv 7 a mediatizat în știri toți (26) concurenții electorali, iar cel mai des, detașat – PLDM, de 129 de ori, inclusiv de 40 de ori - în context pozitiv. În context pozitiv au mai fost plasați 7 concurenți electorali, iar mai des – PDM, de 13 ori. În context negativ au apărut 8 concurenți, iar cel mai des – PCRM, de 9 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 31

Tv 7 Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PLDM	129	40	2	87
*PCRM	87	5	9	73
*PDM	67	13	4	50
*PL	57	2	2	53
*PLR	48	4	3	41
*PSRM	48	1	4	43
*PPP	25	1	2	22
*PPRM	13	1	0	12
*PR	10	0	0	10
*PCR	9	0	3	6

Diagrama 21

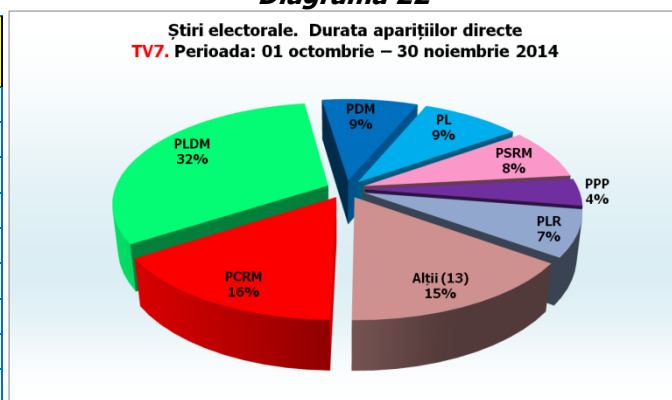

În știrile electorale de la Tv 7 cele mai multe intervenții directe le-a avut PLDM – 69, cu o durată cumulată de 1452 de secunde. În acest sens PCRM (poziția a doua) a avut o vizibilitate de peste 2 ori mai redusă (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 32

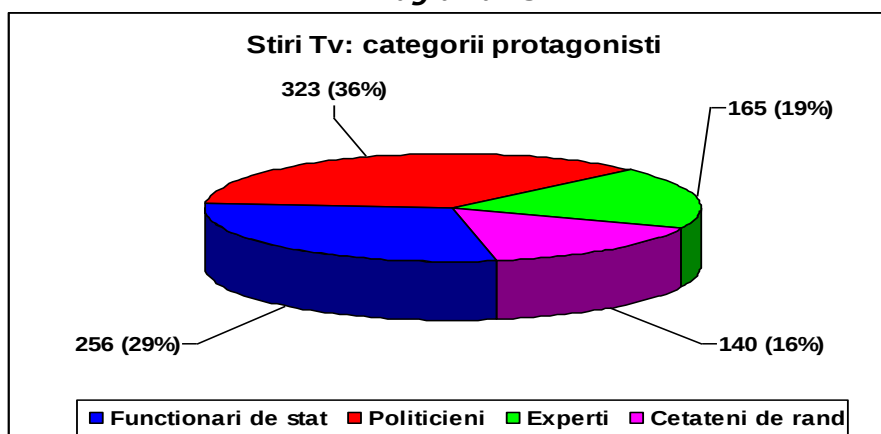
Tv 7 Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PLDM	69	1452
*PCRM	29	705
*PL	20	404
*PDM	18	391
*PSRM	16	368
*PLR	20	336
*PPP	7	197
*CI-OC	6	185
*PPRM	5	141

Diagrama 22

Tv 7 a apelat mai des în știrile electorale la categoriile de protagoniști „politicieni” și „funcționari de stat”, iar mai rar – la categoriile „cetățeni de rând” și „experți” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată, în linii mari, doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 23

Jurnal Tv

Jurnal Tv a mediatizat în știri electorale 20 de funcționari de stat, în fond, cu frecvență comparabilă. 5 funcționari au fost plasați în context negativ, iar cel mai des – D.Chirtoacă – de 9 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 33

Jurnal Tv Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*Iurie Leanca	20	1	2	17
*Nicolae Timofti	18	0	4	14

*Dorin Chirtoaca	17	2	9	6
*Dorin Recean	6	0	0	6
*Vasile Bumacov	6	1	0	5
*Ion Gangan	4	0	2	2
*Andrian Candu	2	0	1	1
*Gheorghe Lungu	2	0	2	0
*Igor Grosu	2	0	0	2
*Nistor Grozavu	2	0	0	2

Jurnal Tv a mediatizat în știrile electorale 93 de politicieni, iar cel mai des, detașat – pe V.Plahotniuc, de 65 de ori, inclusiv în context negativ – de 51 de ori. În context pozitiv, mai des, au apărut și M.Lupu – de 9 ori, V.Filat, A.Candu și R.Usatâi – de câte 6 ori, C.Botnari și V.Buliga – de câte 5 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 34

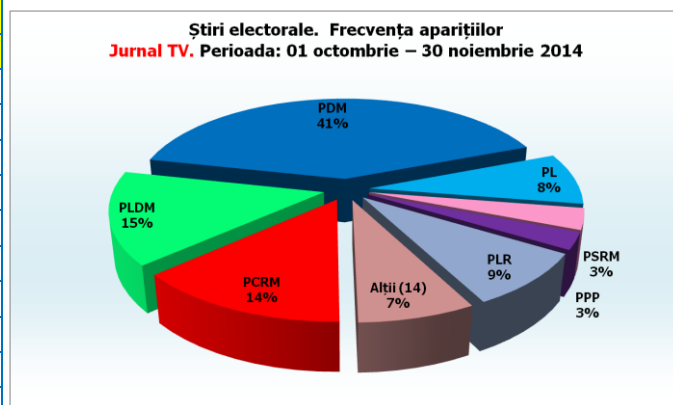
Jurnal Tv Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Vlad Plahotniuc	65	0	51	14
Marian Lupu	33	0	9	24
Dumitru Diacov	22	0	2	20
Vlad Filat	19	0	6	13
Igor Corman	13	0	3	10
Dorin Chirtoaca	11	0	2	9
Vladimir Voronin	11	0	3	8
Andrian Candu	10	0	6	4
Constantin Botnari	9	0	5	4
Igor Dodon	9	0	2	7
Iurie Leanca	9	0	2	7
Renato Usatai	9	0	6	3
Valentina Buliga	7	0	5	2

În știrile Jurnal Tv au fost prezenți 21 de concurenți electorali, iar cel mai des, detașat – PDM, de 240 de ori, inclusiv de 130 de ori – în context negativ. În context negativ au mai apărut PLDM – de 21 de ori și PCRM – de 16 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 35

Jurnal Tv Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	240	0	130	110
*PLDM	88	2	21	65
*PCRM	81	0	16	65
*PLR	51	1	1	49
*PL	49	0	8	41
*PSRM	20	0	4	16
*PPP	16	0	7	9
*MPA	13	1	0	12

Diagrama 24

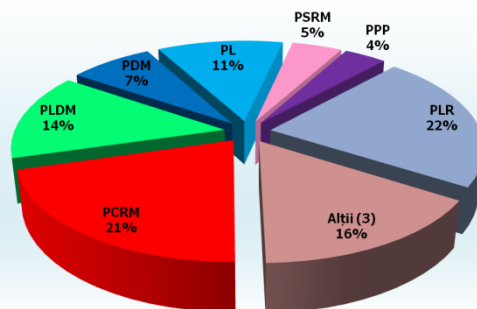
În știrile electorale de la Jurnal Tv cele mai multe intervenții directe le-au avut PLR și PCRM, cu durate cumulate comparabile (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 36

Jurnal Tv	Intervenții directe	Durata (sec.)
Concurenți electorali		
*PLR	21	477
*PCRM	21	446
*PLDM	12	301
*PL	16	245
*CI-OC	6	239
*PDM	13	162
*PSRM	6	98
*PPP	4	82

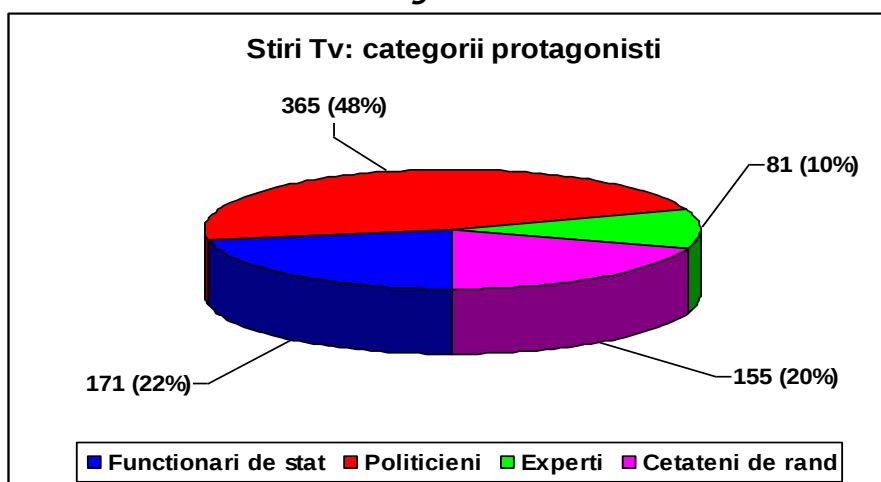
Diagrama 25

Știri electorale. Durata aparițiilor directe
Jurnal TV. Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014

Jurnal Tv a apelat mai des în știrile electorale la categoria de protagoniști „politicieni”, iar cel mai rar – la categoria „cetățeni de rând” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată, în linii mari, doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 26

N4

În știrile N4 cu caracter electoral au fost prezenți 22 de funcționari de stat, iar cel mai des – Iu.Leancă – de 63 de ori, inclusiv de 22 de ori – în context pozitiv și de 4 ori – în context negativ. În context pozitiv a mai apărut D.Recean, în patru rânduri, iar în context negativ – D.Chirtoacă, de 4 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 37

N4	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Funcționari de stat				
*Iurie Leanca	63	22	4	37
*Nicolae Timofti	16	1	0	15
*Dorin Chirtoaca	10	0	4	6
*Vasile Bumacov	8	0	0	8
*Dorin Recean	7	4	0	3
*Igor Corman	7	2	0	5
*Andrei Usatai	5	1	0	4
*Andrian Candu	5	1	0	4

În știrile electorale de la N 4 au fost prezenți 75 de politicieni, iar cel mai des – V.Filat, detașat - de 61 de ori, inclusiv de 30 de ori în context pozitiv și 1 dată – în context negativ. În context negativ, cel mai des au fost plasați R.Usatâi, de 12 ori, și I.Dodon – de 11 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 38

N4	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Politicieni				
Vlad Filat	61	30	1	30

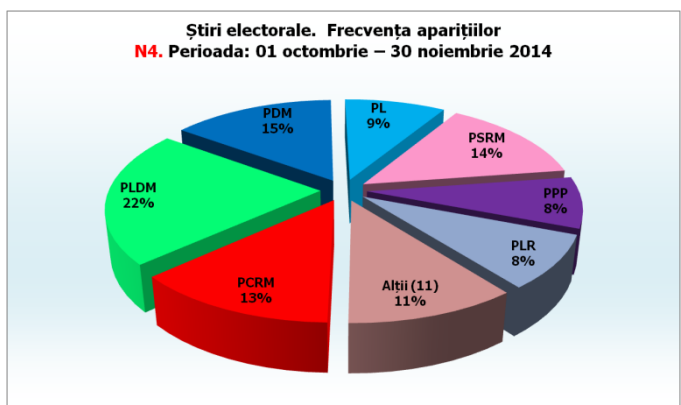
Igor Dodon	31	1	11	19
Renato Usatai	23	1	12	10
Vladimir Voronin	22	1	5	16
Marian Lupu	15	1	2	12
Mihai Ghimpu	13	0	0	13
Ion Hadarca	12	0	0	12
Dorin Chirtoaca	11	0	2	9
Iurie Leanca	8	7	0	1
Grigore Petrenco	7	0	3	4
Vlad Plahotniuc	7	0	3	4
Zinaida Greceanai	7	0	3	4

N4 a mediatizat în știri 18 concurenți electorali, iar cel mai des, detașat – PLDM, de 122 de ori, inclusiv de 53 de ori – în context pozitiv și de 2 ori – în context negativ. Cel mai des în context negativ au fost plasați PPP – de 18 ori, PSRM – de 17 ori și PDM – de 14 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 39

N 4 Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PLDM	122	53	2	67
*PDM	82	8	14	60
*PSRM	78	1	17	60
*PCRM	73	4	9	60
*PL	51	0	4	47
*PLR	48	4	2	42
*PPP	46	2	18	26
*PPRM	21	1	0	20

Diagrama 27

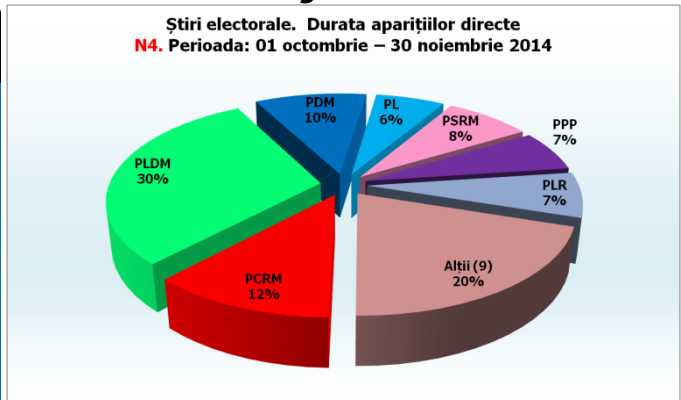

În știrile electorale de la N 4 cele mai multe intervenții directe le-a avut PLDM – 42 cu o durată cumulată de 1877 de secunde sau de 2-3 ori mai mult decât ocupantul poziției a doua – PCRM (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 40

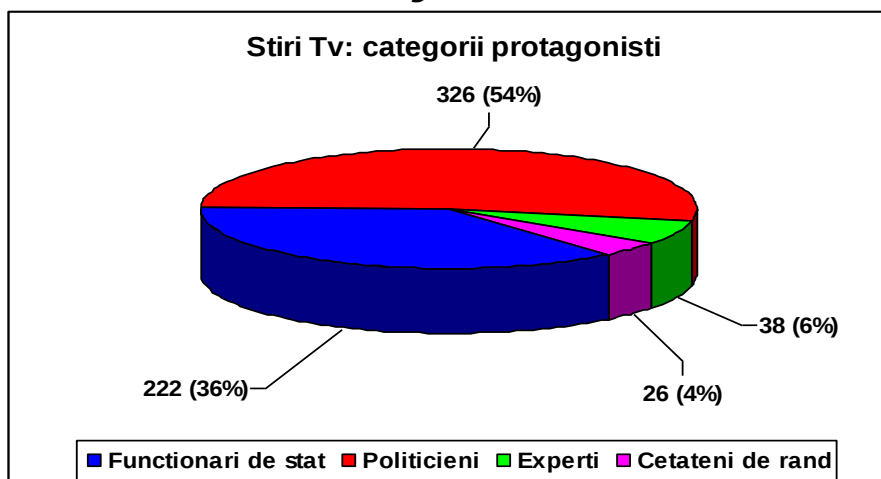
N 4 Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PLDM	42	1877
*PCRM	14	726
*PDM	15	625
*PSRM	12	482
*PLR	8	447
*PPRM	8	425
*PPP	10	404
*PL	8	386

Diagrama 28

N 4 a dat preferință clară în știrile electorale categoriei de protagoniști „politicieni”, iar cel mai rar – a apelat la categoriile „cetățeni de rând” și „experți” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată, în linii mari, doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 29

Accent Tv

Accent Tv a mediatizat în știri electorale 16 funcționari de stat cu o frecvență comparabilă. 6 funcționari au apărut în context negativ, iar cel mai des – N.Timofti și D.Recean – de câte 5 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 41

Accent Tv	Frecvență apariții	Context		
Funcționari de stat		pozitiv	negativ	neutru
*Iurie Leanca	16	0	3	13
*Dorin Chirtoaca	13	0	4	9
*Nicolae Timofti	11	0	5	6
*Vasile Bumacov	10	0	3	7
*Dorin Recean	9	0	5	4
*Andrian Candu	7	0	2	5
*Andrei Usatai	3	0	0	3
*Octavian Bodisteanu	3	0	0	3
*Oleg Efrim	3	0	0	3
*Valeriu Chiveri	2	0	0	2

În știrile electorale de la Accent Tv au fost prezenți 146 de politicieni cu o frecvență comparabilă a aparițiilor. 3 politicieni au fost plasați în context pozitiv, iar cel mai des – I.Dodon – de 6 ori, și R.Usatâi – de 5 ori. Cu excepția a 2 politicieni – R.Usatâi și Gr.Petrenco, ceilalți au apărut și în context negativ, iar cel mai des – V.Plahotniuc, de 43 de ori și V.Filat, de 41 de ori. De 7 ori în context negativ a fost plasat și V.Voronin (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 42

Accent Tv	Frecvență apariții	Context		
Politicieni		pozitiv	negativ	neutru
Renato Usatai	55	5	0	50
Vlad Plahotniuc	55	0	43	12
Vlad Filat	54	0	41	13
Grigore Petrenco	30	1	0	29
Igor Dodon	23	6	1	16
Vladimir Voronin	21	0	7	14
Marian Lupu	15	0	4	11
Mihai Ghimpu	14	0	3	11
Iurie Leanca	12	0	3	9
Ana Gutu	10	0	2	8

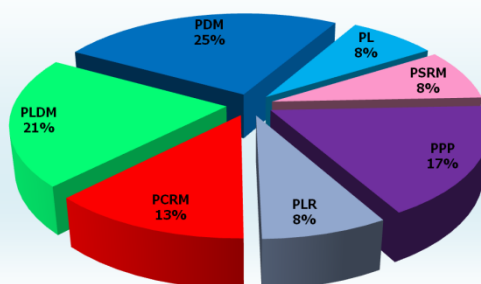
Accent Tv a mediatizat în știri 22 de concurenți electorali cu frecvență, în fond, comparabilă. 2 concurenți – PPP și PSRM, au fost plasați și în context pozitiv. Cu excepția BE-UV și PPCD, ceilalți concurenți electorali au apărut în context negativ, iar cel mai des – PDM, de 88 de ori, PLDM, de 65 de ori și PCRM, de 17 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 43

Accent Tv Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	172	0	88	84
*PLDM	141	0	65	76
*PPP	119	7	1	111
*PCRM	86	0	17	69
*PSRM	56	9	4	43
*PLR	54	0	6	48
*PL	53	0	8	45
*BE-UV	17	0	0	17
*MPA	16	0	3	13
*PPCD	10	0	0	10

Diagrama 30

Știri electorale. Frecvența aparițiilor
Accent TV. Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014

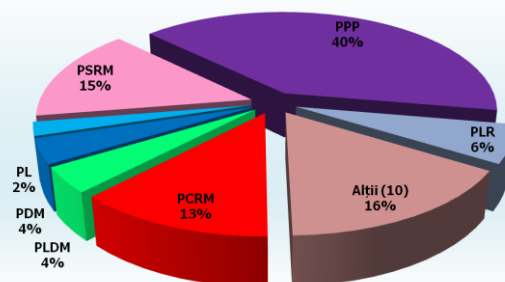
În știrile electorale de la Accent Tv cele mai multe intervenții directe le-a avut PPP – 49 cu o durată cumulată de 4266 de secunde sau de 1,6-2,7 ori mai mult decât ocupantul poziției a doua – PSRM (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 44

Accent Tv Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PPP	49	4266
*PSRM	30	1575
*PCRM	22	1320
*PLR	12	639
*PPCD	7	472
*PLDM	8	429
*PDM	8	417
*PL	7	233

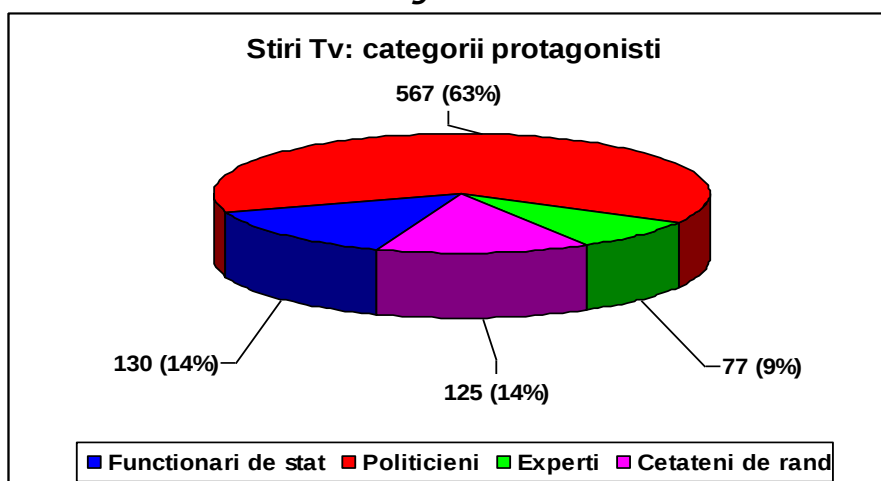
Diagrama 31

Știri electorale. Durata aparițiilor directe
Accent TV. Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014

Accent Tv a dat preferință clară în știrile electorale categoriei de protagoniști „politicieni”, iar cel mai rar – a apelat la categoria „cetățeni de rând” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată, în linii mari, doar în cazul categoriei de protagoniști „cetățeni de rând”.

Diagrama 32

Canal Regional

Canal Regional a mediatizat în știri electorale 29 de funcționari de stat, iar cel mai des – pe Iu.Leancă, de 16 ori, inclusiv în context pozitiv – de 4 ori (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 45

Canal Regional Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru

*Iurie Leanca	16	4	0	12
*Nicolai Nicolaev	7	3	2	2
*Nicolae Timofti	4	0	0	4
*Valentina Casian	4	2	0	2
*Alexandru Relitchi	3	1	0	2
*Andrei Usatai	3	2	0	1
*Dorin Recean	3	0	0	3
*Igor Corman	3	0	0	3
*Maia Sandu	3	0	0	3
*Alexandru Ambros	2	1	0	1

În știrile electorale de la Canal Regional au fost prezenți 64 de politicieni cu o frecvență comparabilă. I.Dodon, în 4 rânduri, a apărut în context negativ (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 46

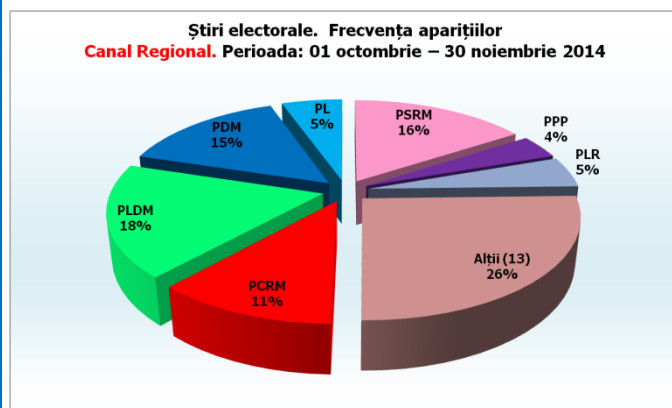
Canal Regional Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Igor Dodon	8	0	4	4
Eugen Carpov	5	0	0	5
Vlad Filat	5	1	2	2
Zinaida Greceanai	5	0	1	4
Vasile Bolea	4	0	0	4
Marian Lupu	3	0	2	1
Mihail Gnatiuc	3	1	0	2
Piotr Puscari	3	0	1	2
Renato Usatai	3	0	0	3
Alexandru Botnari	2	0	0	2

Canal Regional a mediatizat în știri 20 de concurenți electorali cu o frecvență comparabilă. PLDM și PDM au apărut și în context pozitiv – de 5 și, respectiv, de 4 ori, și în context negativ – de 3 și, respectiv, de 5 ori. Cel mai des în context negativ a fost plasat PSRM – de 8 ori (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 47

C.Regional Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PLDM	33	5	3	25
*PSRM	29	0	8	21
*PDM	27	4	5	18
*PCRM	21	1	1	19
*PL	10	0	1	9
*PLR	9	0	0	9
*PPP	7	0	1	6
*PPRM	7	0	0	7
*PR	7	0	0	7
*PDA	6	0	0	6

Diagrama 33

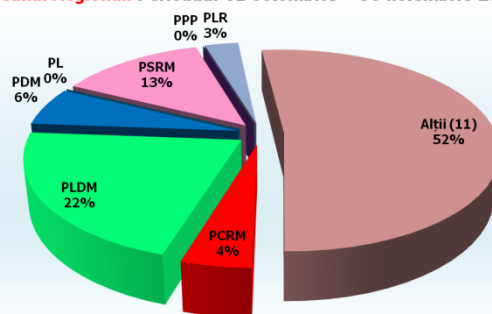
În știrile electorale de la Canal Regional cele mai multe intervenții directe le-au avut PLDM și PSRM, cu durate cumulate comparabile (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 48

Canal Regional Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PLDM	13	528
*PSRM	13	319
*PDA	6	251
*PR	5	220
*MPA	3	153
*PDM	6	151
*PPRM	3	136
*UCM	3	132
*PCRM	4	109

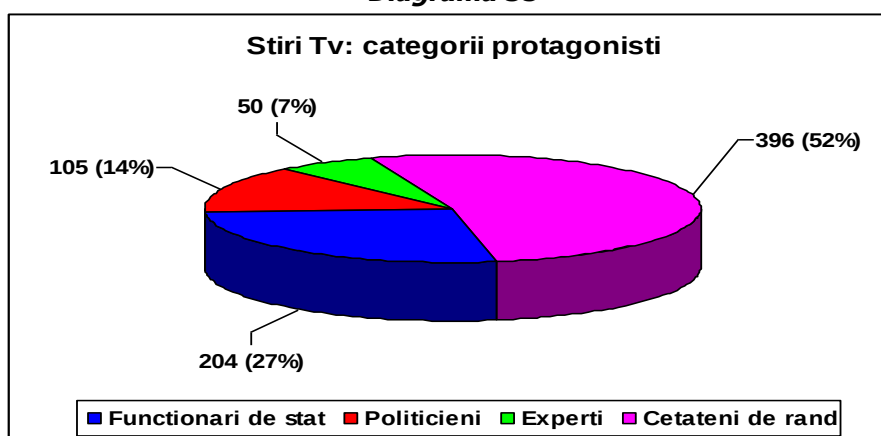
Diagrama 34

Știri electorale. Durata aparițiilor directe
Canal Regional. Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014

Canal Regional a apelat în știrile electorale la categoria de protagoniști „cetățeni de rând” mai des decât la celelalte trei luate împreună (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender a fost asigurată deplin în cazul categoriei de protagoniști „experți” și, în linii mari, în cazul categoriei „cetățeni de rând”.

Diagrama 35

GRT

În știrile electorale de la GRT au fost mediatizați 21 de funcționari de stat, iar mai des – V.Ianioglo și M.Formuzal, inclusiv de câte 3 ori – în context pozitiv (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 49

GRT Funcționari de stat	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*Valeri Ianioglo	12	3	0	9
*Mihail Formuzal	10	3	0	7
*Alexandr Tarnavschi	5	0	0	5
*Dumitru Constantinov	5	1	0	4
*Iurie Leanca	4	1	0	3
*Andrian Candu	3	0	0	3
*Nicolae Dudoglo	3	2	0	1
*Eugen Carpov	2	0	0	2
*Igor Corman	2	0	0	2
*Nicolai Stoianov	2	0	0	2

În știrile electorale de la GRT se regăsesc 23 de politicieni cu frecvență comparabilă a aparițiilor (a se vedea tabelul alăturat).

Tabelul 50

GRT Politicieni	Frecvență apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
Mihail Formuzal	5	0	0	5

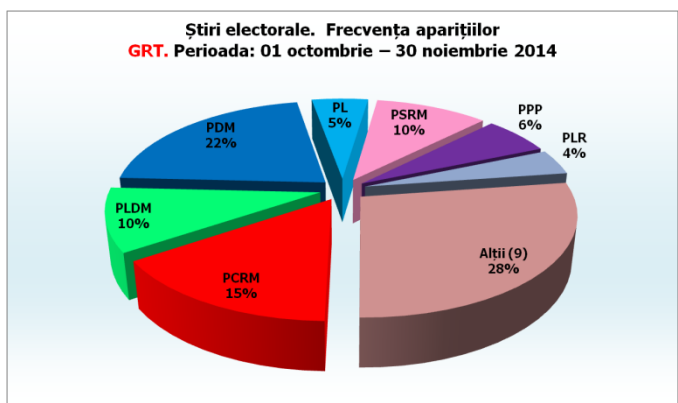
Nicolae Dudoglo	5	1	0	4
Irina Vlah	3	1	0	2
Vladimir Voronin	3	0	0	3
Igor Dodon	2	0	0	2
Anastasia Tucan	1	0	0	1
Andrian Candu	1	1	0	0
Fiodor Gagauz	1	0	0	1
Ghenadie Vaculovschi	1	0	0	1
Igor Corman	1	0	0	1

GRT a mediatizat 16 concurenți electorali cu frecvență comparabilă a aparițiilor. PDM, cu 21 de apariții, inclusiv cu 3 – în context pozitiv, ocupă prima poziție (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 51

GRT Concurenți	Apariții	Context		
		pozitiv	negativ	neutru
*PDM	21	3	0	18
*PCRM	15	1	0	14
*BE-UV	10	0	0	10
*PLDM	10	0	0	10
*PSRM	10	0	0	10
*PPP	6	0	0	6
*PL	5	0	0	5
*PPCD	5	0	0	5
*PCR	4	0	0	4
*PLR	4	0	0	4

Diagrama 36

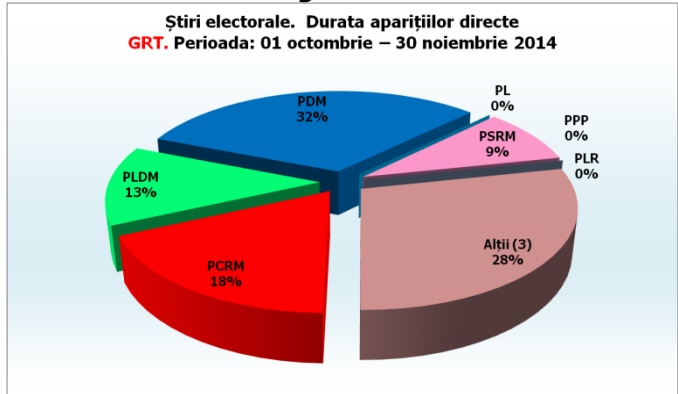

În știrile electorale de la GRT cele mai multe intervenții directe le-au avut PLDM, BE-UV și PCRM cu durate cumulate comparabile (a se vedea tabelul și diagrama de mai jos).

Tabelul 52

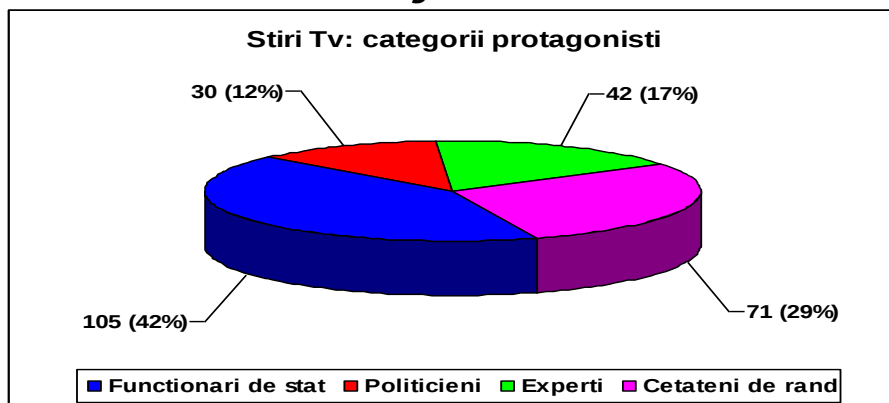
GRT Concurenți electorali	Intervenții directe	Durata (sec.)
*PDM	6	178
*BE-UV	3	104
*PCRM	4	101
*PLDM	2	72
*PSRM	2	51
*PCR	1	35
*PPCD	1	22
*PPP/*PL/*PLR	0	0

Diagrama 37

GRT a apelat în știrile electorale cel mai des la categoria de protagoniști „funcționari”, iar cel mai rar – la categoria „politicieni” (a se vedea diagrama alăturată). Paritatea gender nu a fost asigurată în interiorul categoriilor de protagoniști.

Diagrama 38

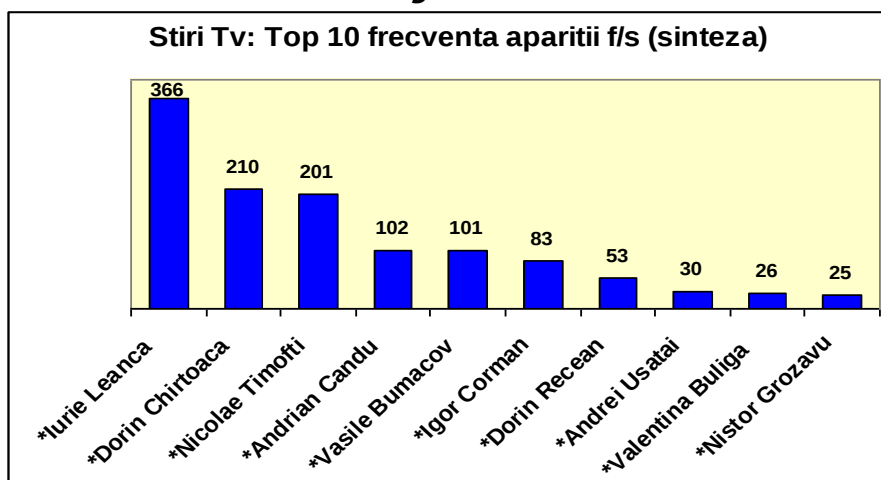

3.3 Știrile cu caracter electoral. Generalizări

În perioada 01 octombrie – 30 noiembrie 2014, cumulat, în știrile electorale de la televiziunile monitorizate, au fost prezenți 86 de funcționari de stat. Cei mai mulți au fost atestați în știrile de la Moldova 1 – 39, ProTv – 33 și Tv 7 – 31, iar cei mai puțini – la Accent Tv – 16, Prime Tv și Jurnal Tv – câte 20.

Cea mai mare vizibilitate în știrile electorale în perioada de referință au avut-o premierul Iu. Leancă, primarul D.Chirtoacă și președintele N.Timoftei (a se vedea diagrama alăturată). Iu.Leancă a fost prezent în știrile electorale de la toate televiziunile monitorizate, dar cel mai des – la Moldova 1, Tv 7, N 4 și Pro Tv.

Diagrama 39

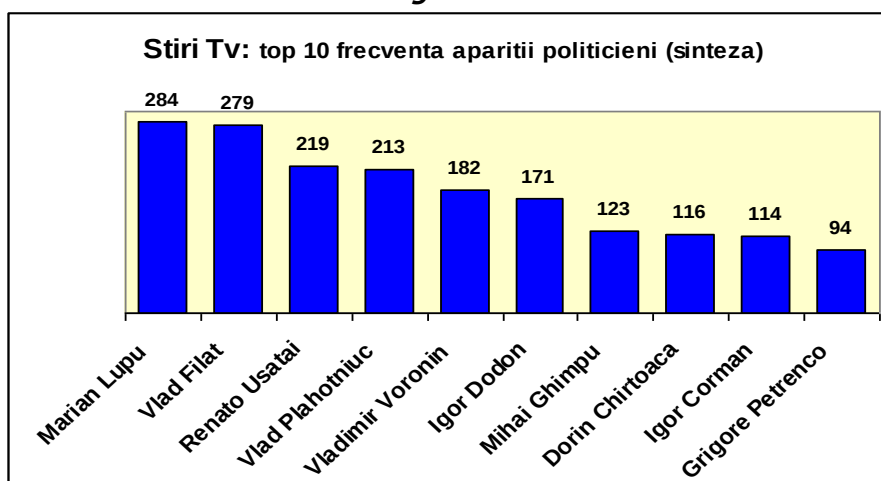
Televiziunile monitorizate au mediatizat în știri electorale, cumulat, 310 politicieni. Cei mai mulți au fost prezenți în știrile de la Accent Tv - 146, și de la Pro Tv – 133, iar cei mai puțini – la GRT – 23.

În topul politicianilor cu cele mai multe apariții în știri se regăsesc 3 lideri PDM, liderul PLDM, 2 lideri PPP, liderul PCRM, liderul PSRM, 2 lideri PL (a se vedea diagrama alăturată).

Prezența în top 10 a liderului PDM „a fost asigurată”, în primul rând, de Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3.

Prezența în top 10 a liderului PLDM „a fost asigurată”, în primul rând, de Tv 7 și de N4.

Diagrama 40

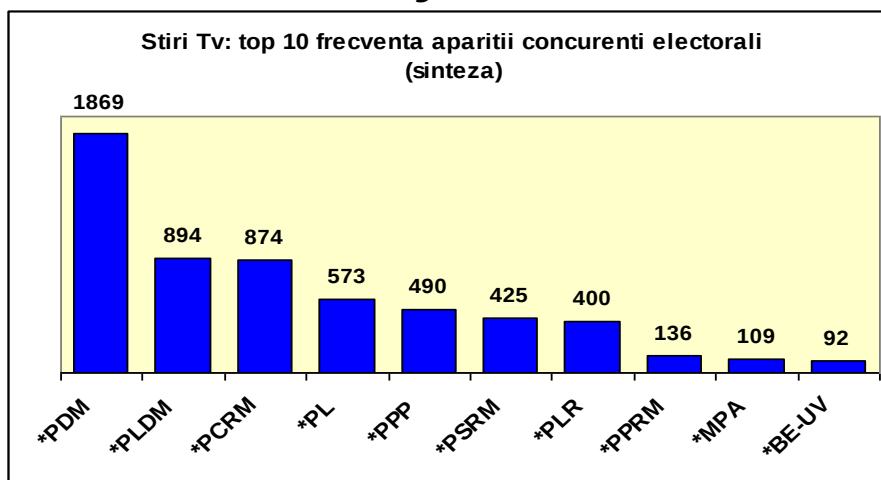

În perioada de referință jumătate din numărul televiziunilor monitorizate nu au relatat în știri despre toți concurenții electorali înregistrați de CEC.

În știrile de la GRT au fost prezenți 16 concurenți electorali; la N 4 – 18; la Canal Regional – 20; la Jurnal Tv – 21; la Accent Tv – 22 și la Canal 3 – 24. Acest fapt denotă o informare incompletă a alegătorilor despre concurenții electorali.

Topul frecvenței în știri a concurenților electorali este condus detașat de PDM (a se vedea diagrama alăturată). PDM a fost mediat masiv de Prime Tv, Publica Tv, Canal 2, Canal 3 și Jurnal Tv.

PLDM a fost mediat cel mai des de către Tv 7 și N4.

Diagrama 41

Cu referire la intervențiile directe și durata acestora în știri ale concurenților electorali, abordările televiziunilor monitorizate au fost diferite. O comparație a frecvenței și duratei aparițiilor directe ale primilor doi concurenți electorali din topul fiecărei televiziuni ne oferă tabloul reflectat în tabelul alăturat. Astfel, 5 televiziuni – Moldova 1, Pro Tv, Jurnal Tv, Canal Regional și GRT au adoptat politici editoriale rezonabile. Celelalte 7 televiziuni monitorizate, au adoptat, din acest punct de vedere, politici editoriale selective. Bunăoară, Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3 au favorizat masiv un singur concurent electoral – PDM. Tv 7 și N 4, nu chiar cu zelul celor 4 televiziuni, dar a favorizat, totuși, PLDM, iar Accent Tv – PPP.

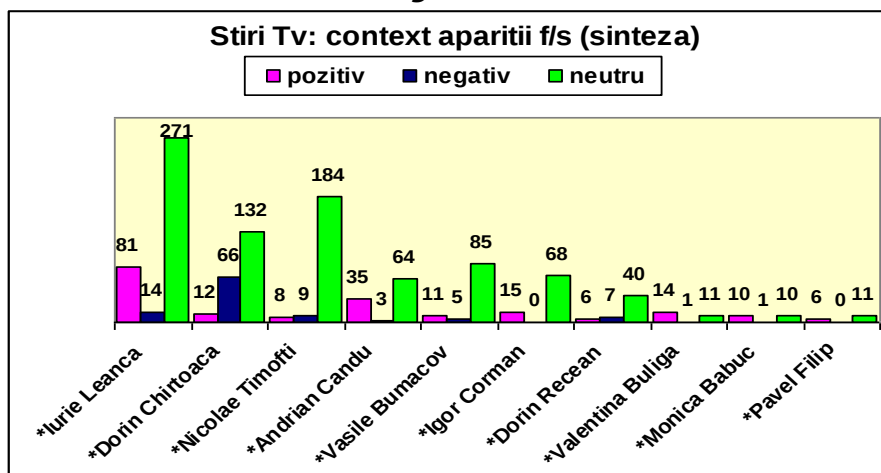
Tabelul 53

Televiziuni	Locul	Concurenți electorali	Apariții directe	durata (sec.)
Moldova 1	1	*PL	31	470
	2	*PDM	30	460
Prime Tv	1	*PDM	151	2700
	2	*PCRM	32	627
Publika Tv	1	*PDM	137	2795
	2	*PCRM	27	564
Canal 2	1	*PDM	121	2361
	2	*PCRM	19	376
Canal 3	1	*PDM	133	2557
	2	*PCRM	25	416
Pro Tv	1	*PCRM	35	642
	2	*PL	35	575
Tv 7	1	*PLDM	69	1452
	2	*PCRM	29	705
Jurnal Tv	1	*PLR	21	477
	2	*PCRM	21	446
N 4	1	*PLDM	42	1877
	2	*PCRM	14	726
Accent Tv	1	*PPP	49	4266
	2	*PSRM	30	1575
C. Regional	1	*PLDM	13	528
	2	*PSRM	13	319
GRT	1	*PDM	6	178
	2	*BE-UV	3	104

De cele mai dese ori protagoniștii-funcționari de stat au apărut în știri electorale în context neutru (a se vedea diagrama alăturată). Parte dintre funcționari au fost plasați și în context pozitiv, iar cel mai des – Iu.Leancă, context „asigurat”, în primul rând, de Tv 7 și N4. În context pozitiv au mai apărut 5 funcționari de stat, reprezentanți PDM, context „asigurat”, cu precădere de Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3.

În context negativ, cel mai des, a fost plasat D.Chirtoacă.

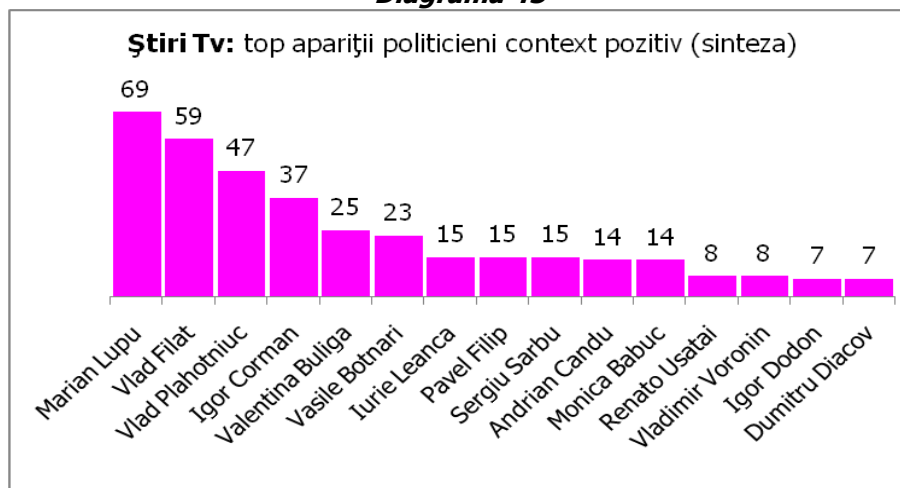
Diagrama 42

În topul politicianilor plasați cel mai des în știri electorale în context pozitiv se regăsesc 10 reprezentanți PDM; 2 reprezentanți PLDM; și câte 1 reprezentant de la PPP, PCRM și PSRM (a se vedea diagrama alăturată).

Politicienii de la PDM au fost mediatizați cel mai des în context pozitiv în știrile de la Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3; politicienii de la PLDM – în știrile de la Tv 7 și N 4; R.Usatâi și I.Dodon – în știrile de la Accent Tv.

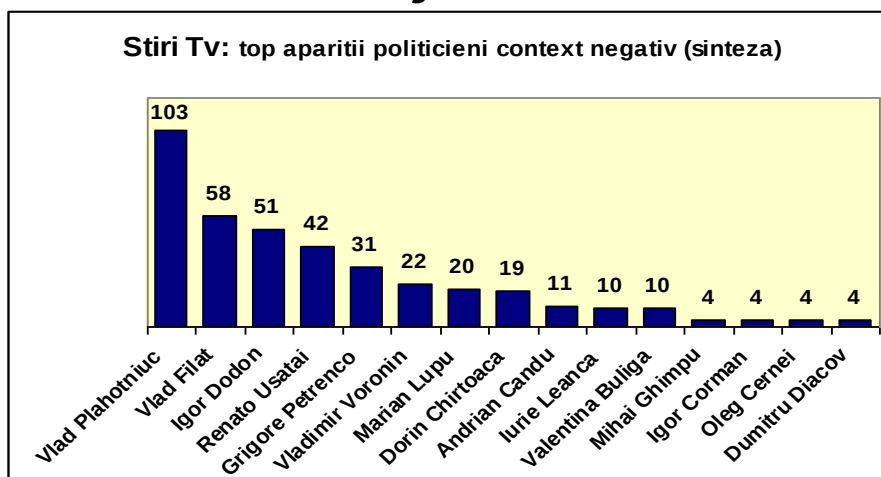
Diagrama 43

În topul politicianilor plasați cel mai des în știri electorale în context negativ se regăsesc 7 reprezentanți PDM; câte 2 reprezentanți de la PLDM PPP și PL; câte 1 reprezentant de la PCRM și PSRM și 1 candidat independent (a se vedea diagrama alăturată).

Politicienii de la PDM și PLDM au fost mediatizați cel mai des în context negativ în știrile de la Jurnal Tv și Accent Tv.

Diagrama 44

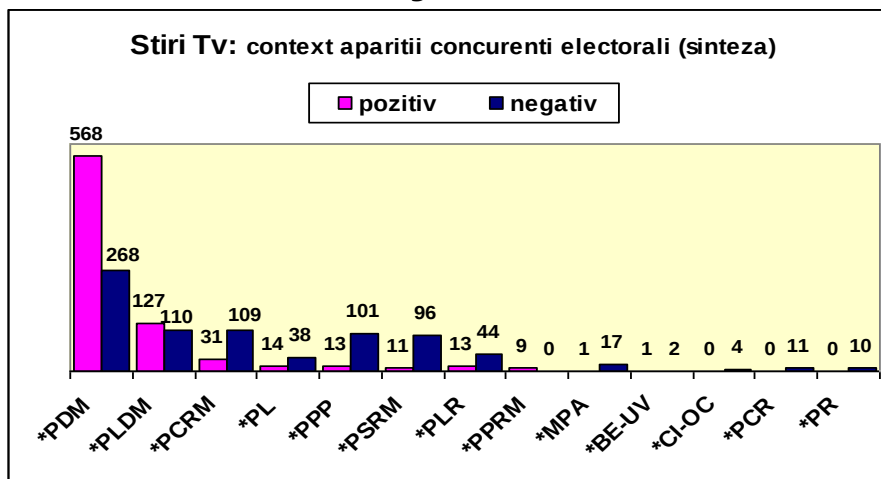

Principalii concurenți electorali au apărut în știri atât în context pozitiv, cât și în context negativ. Doar 2 concurenți electorali – PDM și PLDM, au fost plasați în context pozitiv mai des, decât în context negativ, iar PDM – în mod detașat (a se vedea diagrama alăturată).

PDM a apărut masiv în context pozitiv la știrile electorale de la Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3, iar PLDM – în știrile de la Tv 7 și N 4.

PDM și PLDM au fost plasați masiv în context negativ în știrile de la Jurnal Tv și de la Accent Tv.

Diagrama 45

Concluzii:

- Moldova 1, în linii mari, a reflectat echilibrat în știri campania electorală. Totuși, datele monitorizării indică asupra unor probleme cu referire la numărul redus de știri conflictuale; la numărul de surse în știrile conflictuale; la numărul de protagoniști în știri; la echilibrul categoriilor de protagoniști în știri și la paritatea gender. Moldova 1 a favorizat ușor un funcționar de stat (I.Leancă) prin frecvența și contextul apariției acestuia în știrile electorale;
- Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3 au reflectat, în linii mari, adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri electorale, la numărul de protagoniști în medie per știre, la numărul știrilor nepărtinitoare și la abordarea funcționarilor de stat. Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3 au reflectat vădit dezechilibrat campania electorală pe segmentele: frecvența și contextul apariției în știri a politicianilor și a concurenților electorali; frecvența intervențiilor directe și durata acestora în știri a concurenților electorali; echilibrul categoriilor de protagoniști în știri electorale și paritatea gender. Prime Tv, Publica Tv, Canal 2 și Canal 3 au favorizat în mod clar un concurent electoral - PDM;
- Pro Tv, dintre televiziunile monitorizate, a reflectat cel mai echilibrat și cel mai adecvat campania electorală. Totuși, rămân anumite probleme ce țin de echilibrul categoriilor de protagoniști și de paritatea gender;
- Tv 7, în linii mari, a reflectat adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri electorale, la numărul surselor în știrile conflictuale, la numărul de protagoniști în medie per știre și la numărul știrilor nepărtinitoare. Tv 7 a reflectat dezechilibrat campania electorală pe segmentele: frecvența și contextul apariției în știri a protagoniștilor; frecvența intervențiilor directe și durata acestora în știri a concurenților electorali; echilibrul categoriilor de protagoniști în știri electorale și paritatea gender. Tv 7 a favorizat în mod clar un concurent electoral - PLDM;
- Jurnal Tv în linii mari, a reflectat adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri electorale, la numărul de știri conflictuale, la numărul surselor în știrile conflictuale, la numărul de protagoniști în medie per știre, la abordarea în știri a funcționarilor de stat și la frecvența intervențiilor directe și durata acestora în știri a concurenților electorali. Jurnal Tv a reflectat dezechilibrat campania electorală pe segmentele: numărul știrilor părtinitoare; frecvența și contextul apariției în știri a politicianilor și concurenților electorali; echilibrul categoriilor de protagoniști în știri electorale și paritatea gender. Jurnal TV a defavorizat în mod clar un politician (V.Plahotniuc) și un concurent electoral - PDM;
- N 4, în linii mari, a reflectat adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri electorale, la numărul surselor în știrile conflictuale, la numărul de protagoniști în medie per știre. N 4 a reflectat dezechilibrat campania electorală pe segmentele: numărul știrilor părtinitoare; frecvența și contextul apariției în știri a protagoniștilor; frecvența intervențiilor directe și durata acestora în știri a concurenților electorali; echilibrul categoriilor de protagoniști în știri electorale și paritatea gender. N 4 a favorizat în mod clar un concurent electoral - PLDM;

- Accent Tv, în linii mari, a reflectat adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri electorale, la numărul de știri conflictuale, la numărul de protagoniști în medie per știre, la frecvența în știri electorale a protagoniștilor, la frecvența și contextul apariției în știri a funcționarilor de stat. Accent Tv a reflectat dezechilibrat campania electorală pe segmentele: numărul surselor în știrile conflictuale; numărul știrilor părtinitoare; contextul apariției în știri a politicienilor și concurenților electorali; frecvența intervențiilor directe și durata acestora în știri a concurenților electorali; echilibrul categoriilor de protagoniști în știri electorale și paritatea gender. Accent Tv a defavorizat în mod clar doi politicieni (V.Filat și V.Plahotniuc) și doi concurenți electorali – PDM și PLDM. Accent Tv a favorizat doi politicieni (R.Usatîi și I.Dodon) și doi concurenți electorali – PPP și PSRM;
- Canal Regional, în linii mari, a reflectat adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri electorale, la numărul de protagoniști, la numărul de protagoniști în medie per știre, la echilibrul gender în cazul categoriei „experți”. Totuși, datele monitorizării indică asupra unor probleme ce țin de numărul redus de știri conflictuale; de numărul de surse în știrile conflictuale; de numărul știrilor părtinitoare; în unele cazuri – de frecvența aparițiilor în știri a protagoniștilor; de echilibrul categoriilor de protagoniști în știri și la paritatea gender în cadrul unor categorii de protagoniști.
- GRT a reflectat adecvat alegerile parlamentare, dacă ne referim la numărul de știri nepărtinitoare, la frecvența și contextul apariției în știri a protagoniștilor la frecvența intervențiilor directe și durata acestora în știri a concurenților electorali. GRT a reflectat alegerile parlamentare inadecvat, dacă luăm în calcul numărul de știri electorale; numărul de știri conflictuale; numărul surselor în știrile conflictuale; numărul de protagoniști, inclusiv al politicienilor și, mai ales, al concurenților electorali; numărul de protagoniști în medie per știre; echilibrul categoriilor de protagoniști în știri și paritatea gender.

Concluzie generală

8 din cele 12 televiziuni monitorizate, prin intermediul știrilor electorale din principalele ediții informative ale zilei, au favorizat și/sau au defavorizat clar anumiți politicieni și concurenți electorali. În cazul celorlalte 4 televiziuni nu a fost atestată o tendință clară de favorizare și/sau de defavorizare a vre-unui concurent electoral. Astfel cea mai mare parte a televiziunilor a eșuat cu bună știință în intenția anunțată public (în declarațiile politicilor editoriale pentru campania electorală) de a informa adecvat alegătorii.

3.4 Emisiunile cu caracter electoral

În perioada 01 octombrie - 30 noiembrie 2014, cele 12 posturi tv monitorizate au difuzat împreună 241 de emisiuni cu caracter electoral, cu o durată totală de peste 198 de ore. Cele mai multe astfel de emisiuni a difuzat Accent TV (43), iar cele mai puține – Pro TV Chișinău (2).

Ca durată, emisiunile cu caracter electoral de la Publika TV le-au depășit pe toate celelalte, chiar dacă a difuzat cu 12 emisiuni mai puțin decât Accent TV. Cele 26 de emisiuni de la Canal 3 au avut, pe de altă parte, cea mai mică durată (a se vedea tabelul de mai jos).

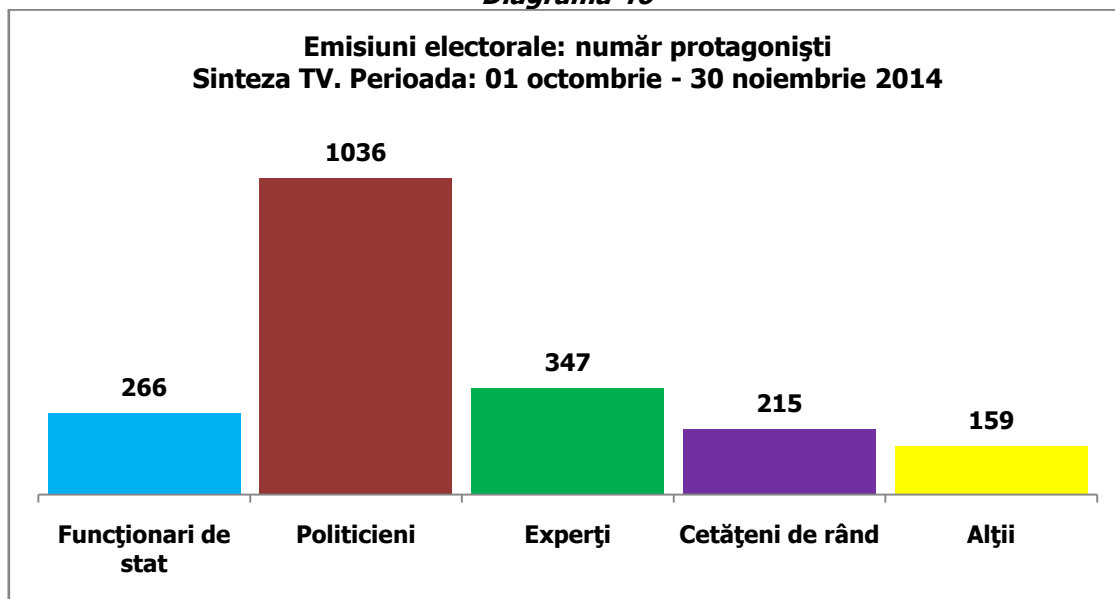
Tabelul 54

Postul TV	Titlul emisiunii	Număr emisiuni	Durata (ore/min/sec)
Moldova 1	Moldova în direct	9	10:05:16
Prime TV	Replica	7	05:23:21
Publika TV	Fabrika	31	36:36:04
Canal 2	Tema zilei	40	28:38:12
Canal 3	Особое мнение	26	01:28:43
Pro TV Chișinău	În profunzime	2	01:29:19
TV7	Politica	32	36:06:05
Jurnal TV	Cabinetul din umbră	9	14:54:00
N4	Puterea a patra	28	25:25:36
Accent TV	1+1	43	26:01:36
Canal Regional	Loc de dialog	7	06:35:37
GRT	Лицом к региону	7	05:19:00
Total		241	198:02:49

În cele 241 de emisiuni electorale de la cele 12 posturi tv au apărut, cumulativ, 2023 de protagoniști (apariții directe și mențiuni), 1864 dintre care făcând parte din categoriile: *funcționari de stat, politicieni, experți și cetățeni de rând*.

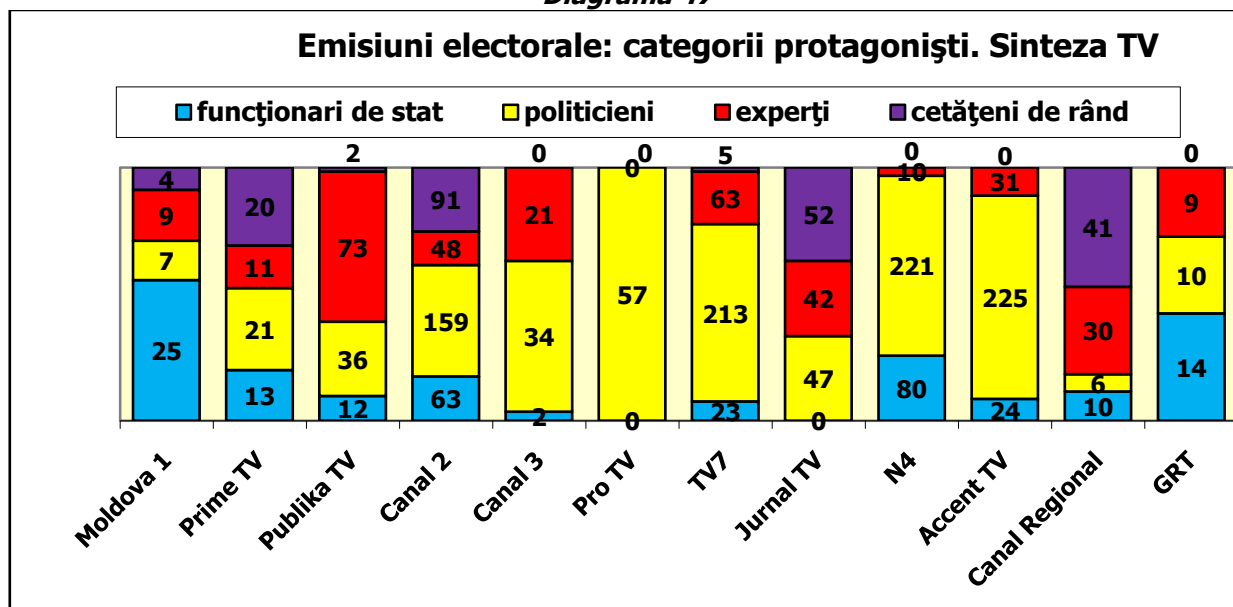
Dintre categoriile de protagoniști, cei mai mulți au apărut în cadrul emisiunilor *politicienii* (1036), iar cei mai puțini – *cetățenii de rând* (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 46

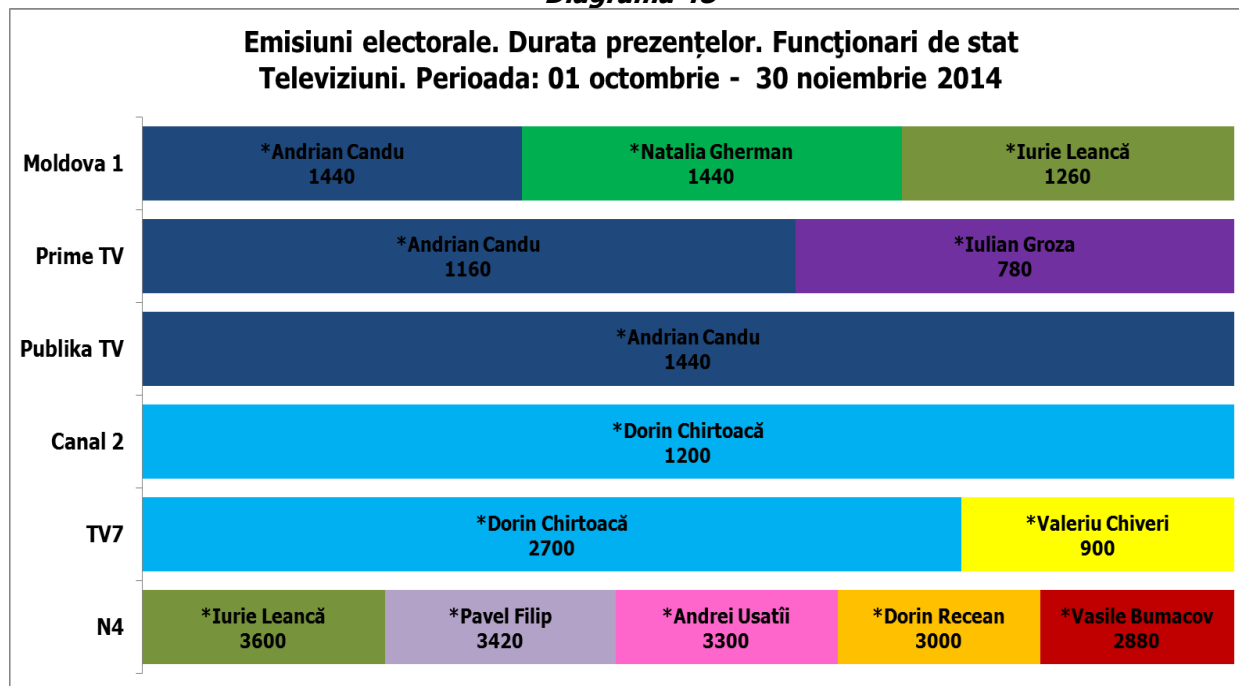
În acest context, *politicienii* au prevalat la șapte din 12 posturi tv. Cele două posturi publice, Moldova 1 și GRT au mediatizat mai mulți *funcționari de stat*, în raport cu celelalte categorii de protagoniști. Publika TV este singura televiziune la care au apărut mai mulți experți, iar Jurnal TV și Canal Regional s-au remarcat prin prezentarea opiniei *cetățenilor de rând*. Totuși, cinci televiziuni (Canal 3, Pro TV Chișinău, N4, Accent TV și GRT) au ignorat în totalitate *cetățenii de rând*, o televiziune (Pro TV) a mediatizat în cadrul emisiunilor doar *politicieni*, iar o altă televiziune (Jurnal TV) nu a mediatizat deloc *funcționarii de stat*. La capitolul echilibru în mediatizarea tipurilor de protagoniști, Moldova 1 și Prime TV au asigurat un echilibru relativ, iar Canal 3, Pro TV Chișinău, N4 și Accent TV au prezentat cel mai dezechilibrat aceste categorii (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 47

În perioada 01 octombrie – 30 noiembrie 2014, zece din cele 12 posturi tv monitorizate au avut în calitate de invitați în studio zece protagoniști din rândul *funcționarilor de stat* și 60 de *politicieni*.

Din cei 10 funcționari de stat, Andrian Candu a fost prezent la emisiunile de la trei posturi tv, iar Dorin Chirtoacă și Iurie Leancă - la câte două posturi tv (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 48

Dintre cei 60 de *politicieni*, cea mai mare vizibilitate a avut-o Iurie Roșca, cu 6 prezențe directe în emisiunile cu caracter electoral (la 3 televiziuni), urmat de Mihai Ghimpu (la 4 televiziuni) și Vladimir Filat (la 3 televiziuni) cu câte 5 prezențe, Vladimir Voronin (la 2 posturi), Oleg Cernei (la 4 posturi), Mihai Godea (la 3 posturi) și Grigore Petrenco (la o singură televiziune) – cu câte 4.

Frecvența și durata aparițiilor în direct a *politicienilor*, la fiecare post de televiziune, poate fi văzută în tabelul de mai jos.

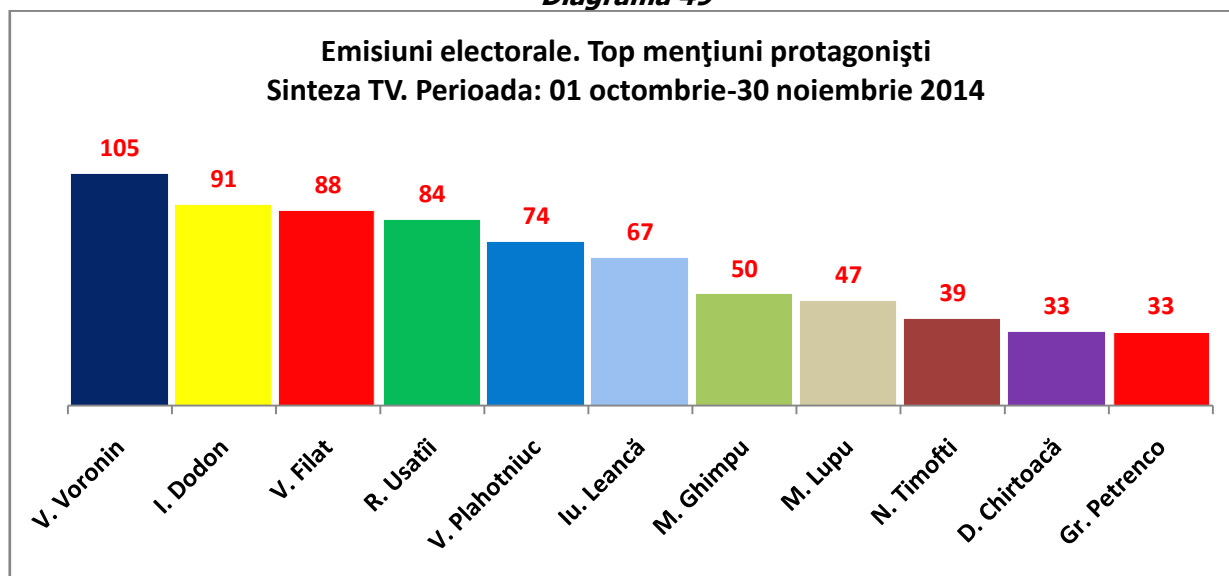
Tabelul 54

Emisiuni electorale. Durata prezențelor. Politicieni. Televiziuni. Perioada: 01 octombrie – 30 noiembrie 2014		
Nume politician	Postul TV	Durata (sec)
1. Alexandr Petkov (PPP)	Accent TV	3900
2. Alexandru Oleinic (PPRM)	TV7, N4	3900
3. Ana Ursachi (PLR)	Jurnal TV, Accent TV	3300
4. Anatol Plugaru (PPM)	Accent TV	2580
5. Anatolie Prohnițchi (PVE)	TV7	1200
6. Andrian Candu (PDM)	Publika TV, Canal 2	6540
7. Artur Reșetnicov (PCRM)	Pro TV, Canal 2	2520
8. Bogdan Țirdea (PSRM)	Accent TV	2160
9. Chiril Lucinschi (PLDM)	GRT	2520
10. Dorin Chirtoacă (PL)	Canal 2, N4	5280
11. Dorin Dușceac (PLR)	Canal 2	2340
12. Dumitru Diacov (PDM)	Pro TV, N4	4320
13. Dumitru Godoroja (PDM)	Canal 2	1200
14. Grigore Petrenco (PPP)	Accent TV	7020
15. Igor Corman (PDM)	Canal 2, N4	5380
16. Igor Dodon (PSRM)	TV7	3300
17. Igor Patrașcu (PPP)	N4	3000
18. Ion Butmalai (PLDM)	Accent TV	2040
19. Ion Ceban (PSRM)	Canal 2, Accent TV	5040
20. Ion Hadârcă (PLR)	TV7, N4	5160
21. Ion Varanița (CI)	Jurnal TV	780
22. Iurie Bolboceanu (N/A)	Jurnal TV	360
23. Iurie Roșca (PPCD)	TV7, N4, Accent TV	10500
24. Marcel Răducan (PDM)	Publika TV, N4	4860
25. Marian Lupu (PDM)	Prime TV, TV7	4800
26. Mihai Ghimpu (PL)	Publika TV, Canal 2, TV7, N4	14100
27. Mihai Godea (PAD)	Publika TV, Canal 2, TV7	4260
28. Mihai Petreache (UCM)	TV7	2100

29. Mihail Garbuz (PPM)	TV7	900
30. Monica Babuc (PDM)	Publika TV	2160
31. Nicolae Chirtoacă (PFP)	TV7	2100
32. Nicolae Uțica (PpNT)	TV7	1800
33. Octavian Calmîc (PDM)	Publika TV	1200
34. Oleg Brega (CI)	Jurnal TV, Canal 2, TV7	2520
35. Oleg Cernei (CI)	Jurnal TV, Canal 2, TV7, N4	5340
36. Oleg Țulea (PDM)	Canal 2	1200
37. Pavel Filip (PDM)	Publika TV	3360
38. Radu Bușilă (PPCD)	Accent TV	1080
39. Renato Usatîi (PPP)	TV7, N4, Accent TV	10380
40. Ruslan Popa (PCR)	Canal 2, TV7, N4	5220
41. Serghei Perciun (PPM)	Publika TV	960
42. Sergiu Coropceanu (PSD)	Publika TV, Canal 2, N4	4980
43. Sergiu Mocanu (MPA)	TV7, N4	4800
44. Sergiu Stati (PCRM)	Accent TV	4140
45. Valentin Vizant (PPP)	Accent TV	2400
46. Valentina Buliga (PDM)	Publika TV	1920
47. Valerii Klimenko (MR)	TV7, N4	3840
48. Valeriu Cosarciuc (PPRM)	Publika TV	900
49. Valeriu Pleșca (CI)	TV7	2100
50. Valeriu Streleț (PLDM)		4020
51. Vasile Botnari (PDM)	Publika TV	2160
52. Vasile Costiuc (PPDA)	TV7	1800
53. Vasile Tarlev (PR)	TV7, N4	4560
54. Victor Șelin (BE-UV)	TV7	1200
55. Victor Stepaniuc (PPSM)	TV7	900
56. Vitalia Pavlicenco (PNL)	Publika TV, TV7, N4	5100
57. Vitalie Marinuța (PDM)	Publika TV, Canal 2	2220
58. Vlad Bătrîncea (PSRM)	Accent TV	3600
59. Vladimir Filat (PLDM)	Publika TV, TV7, N4	17920
60. Vladimir Țurcan (PSRM)	Accent TV	1800
61. Vladimir Voronin (PCRM)	Publika TV, TV7	15120
62. Zurabi Todua (PCRM)	GRT	2700

De asemenea, în cele 1154 de mențiuni din cadrul emisiunilor cu caracter electoral, au fost vizate 142 de persoane. Cumulat, cel mai des a fost menționat Vladimir Voronin (de 105 ori), urmat de Igor Dodon (de 91 ori), Vladimir Filat (de 88 ori), Renato Usatîi (de 84 ori), Vladimir Plahotniuc (de 74 de ori), Iurie Leancă (de 67 de ori), Mihai Ghimpu (de 50 ori), Marian Lupu (de 47 de ori), Nicolae Timofti (de 39 de ori), Dorin Chirtoacă și Grigore Petrenco (de câte 33 de ori) (a se vedea diagrama de mai jos cu protagoniștii de top).

Diagrama 49

Cei 11 protagoniști au fost menționați în mod diferit în emisiunile de la posturile de televiziune monitorizate. Astfel, Vladimir Voronin, Iurie Leancă și Renato Usatîi au avut cea mai mare vizibilitate, fiind menționați în emisiunile cu caracter electoral de la 11 posturi tv din 12. Alți cinci protagoniști de top, Igor Dodon, Vladimir Filat, Mihai Ghimpu, Marian Lupu și Nicolae Timofti, au fost menționați la emisiunile de la 10 posturi tv din 12.

Vladimir Plahotniuc și Dorin Chirtoacă au fost menționați în emisiunile de la opt posturi din 12, iar Grigore Petrenco – în emisiunile de la șapte televiziuni.

În același context, remarcăm faptul că toți cei 11 protagoniști au fost menționați în emisiunile *Tema zilei* de la Canal 2, *Politica* de la TV7, *Puterea a patra* de la N4 și *1+1* de la Accent TV (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 55

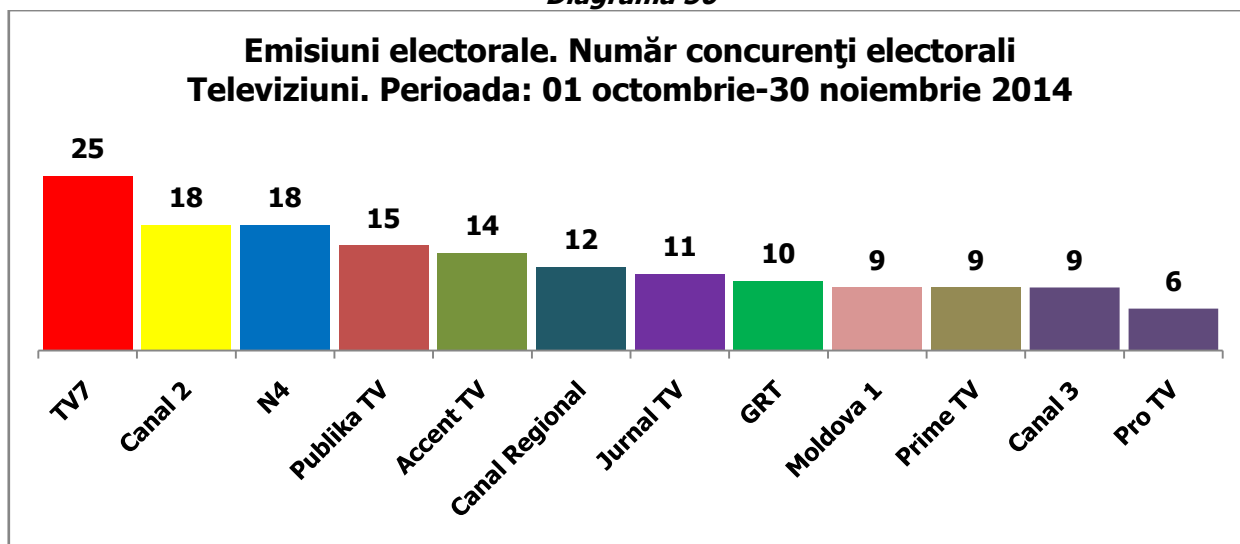
Nr	Protagoniști	M1	Prime	Publika	Canal2	Canal3	ProTV	TV7	JTV	N4	ATV	CR	GRT	Total
1	V. Voronin	1	3	12	17	11	1	15	5	21	16	-	3	105
2	I. Dodon	1	2	11	13	9	-	14	9	20	11	-	1	91
3	V. Filat	-	1	2	12	-	1	20	6	17	26	1	2	88
4	R. Usatîi	1	4	11	11	1	1	16	4	18	15	-	2	84
5	V. Plahotniuc	-	-	3	3	-	1	22	8	8	28	-	1	74
6	Iu. Leancă	1	2	3	17	-	2	12	3	11	13	1	2	67
7	M. Ghimpu	-	2	2	5	1	1	13	3	12	10	-	1	50
8	M. Lupu	1	-	4	6	1	1	7	4	12	10	-	1	47
9	N. Timofti	1	1	-	7	1	1	9	-	5	12	-	2	39
10	D. Chirtoacă	1	-	2	8	-	-	5	2	9	5	-	1	33
11	Gr. Petrenco	-	3	5	10	-	1	4	-	5	5	-	-	33

În cadrul emisiunilor cu caracter electoral au fost mediatizați toți concurenții electorali înscrși în cursă pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014. Numărul acestora variază între 6 (la Pro TV Chișinău) și 25 (la TV7). Dintre concurenții electorali, PCRM a avut cea mai mare vizibilitate, fiind menționat în cadrul emisiunilor de la toate cele 12 televiziuni (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 56

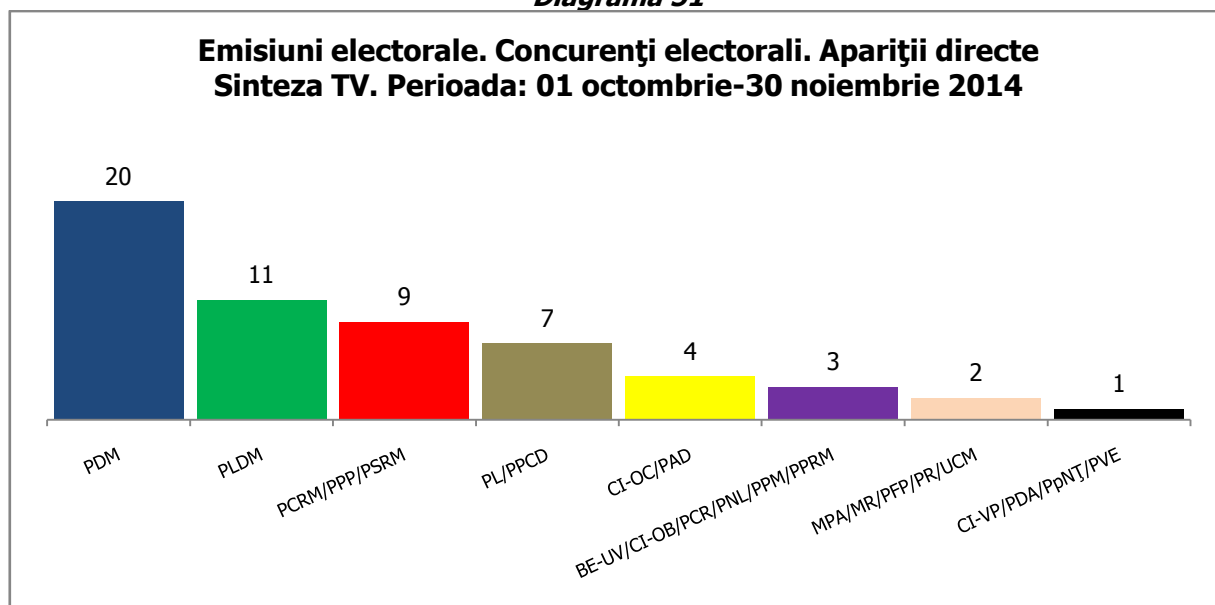
Nr.	M1	Prime	Publika	Canal2	Canal 3	Pro TV	TV7	JTV	N4	ATV	CR	GRT
Concurenți	9	9	15	18	9	6	25	11	18	14	12	10
1	PAD	PCRM	PDM	PDM	PCRM	PCRM	PCRM	PLR	PDM	PPP	BE-UV	PLDM
2	PCRM	PPP	PCRM	PL	PSRM	PDM	PPCD	CI-OB	PCRM	PSRM	MPA	PCRM
3	PDM	PL	PPP	PLR	PDM	PL	PAD	CI-OC	PL	PPCD	PCRM	PDM
4	PL	PLDM	PSRM	PAD	PR	PLDM	UCM	PDM	PSRM	PCRM	PDA	PPP
5	PLDM	PSRM	PLDM	PCR	PPP	PLR	PFP	PLDM	PLDM	PLR	PL	PL
6	PLR	PDM	PL	PCRM	PPCD	PPP	PDM	PSRM	PPP	PLDM	PLDM	PSRM
7	PPP	PLR	PLR	PLDM	BE-UV		PLDM	PCRM	PLR	PPM	PLR	BE-UV
8	PR	BE-UV	PPM	BE-UV	MR		PL	PL	PPCD	PDM	PPCD	PPCD
9	PSRM	PPCD	PNL	PSRM	PL		PSRM	MPA	PR	PL	PPP	MPA
10			PPRM	CI-OB			PPP	PPP	BE-UV	PNL	PR	PCR
11			BE-UV	CI-OC			PLR	PPCD	PNL	MPA	PSRM	
12			MR	CI-AD			MPA		PCR	BE-UV	PVE	
13			PAD	CI-VP			BE-UV		PPRM	PPRM		
14			PPCD	PNL			PR		MPA	PCR		
15			PR	PPCD			PPRM		MR			
16				PPP			PCR		CI-OC			
17				PpNTJ			PVE		CI-OB			
18				UCM			CI-OB		PPM			
19							CI-OC					
20							CI-VP					
21							MR					
22							PDA					
23							PNL					
24							PPM					
25							PpNTJ					

Diagrama 50

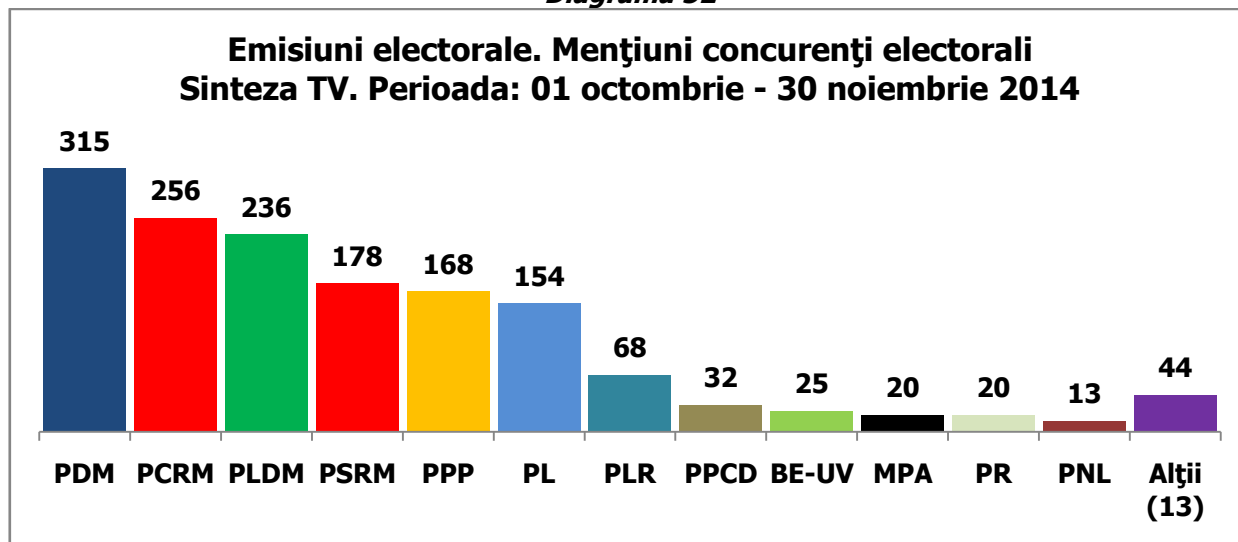
Rămânând la capitolul concurenți electorali, după numărul aparițiilor directe, pe primul loc s-a situat PDM, cu 20 de apariții, urmat de PLDM, cu 11 apariții, PCRM, PPP și PSRM cu câte 9 apariții, PL și PPCD cu câte 7 apariții, CI-OC și PAD cu câte 4 apariții, BE-UV, CI-OB, PCR, PNL, PPM și PPRM, cu câte 3 apariții, MPA, MR, PFP, PR și UCM – cu câte două apariții, și CI-VP, PDA, PpNTJ și PVE – cu câte o apariție (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 51

De asemenea, cumulat, cel mai des a fost menționat concurentul electoral PDM (de 315 ori), urmat de PCRM (de 256 de ori), PLDM (de 236 de ori), PSRM (de 178 de ori), PPP (de 168 de ori), PL (de 154 de ori), PLR (de 68 ori), PPCD (de 32 de ori), BE-UV (de 25 de ori), MPA și PR (de câte 20 de ori), PNL (de 13 ori) (a se vedea diagrama de mai jos cu top 12 concurenți electorali).

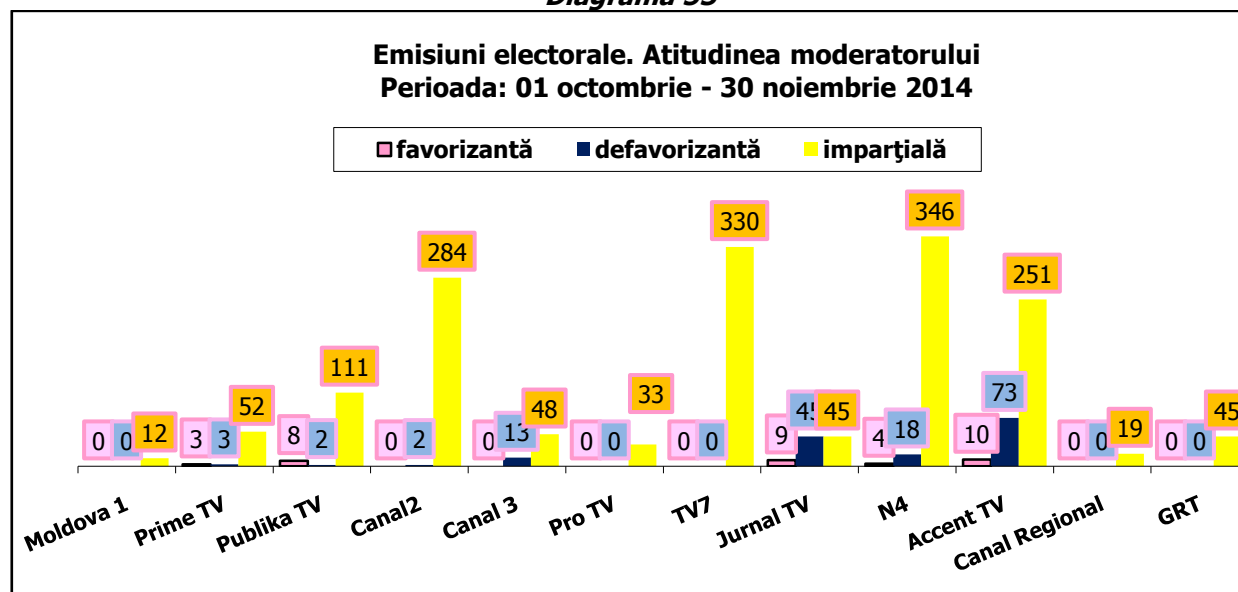
Diagrama 52

Atitudinea moderatorilor în cadrul emisiunilor cu caracter electoral din perioada 01 octombrie-30 noiembrie 2014 a fost, în majoritatea cazurilor, *imparțială*. În cazul a 5 posturi tv din 12, moderatorii au fost sută la sută *imparțiali* față de invitații în platou sau față de cei menționați. La alte 7 televiziuni s-au înregistrat 34 de cazuri de *favorizare* și 156 de cazuri de atitudine *defavorizantă* din partea moderatorului. Un comportament *favorizant* față de un concurent electoral au avut-o moderatorii emisiunilor cu caracter electoral de la Prime TV, Publika TV, Jurnal TV, N4 și Accent TV, iar un comportament *defavorizant* au avut moderatorii de la posturile Prime TV, Publika TV, Canal 2, Canal 3, Jurnal TV, N4 și Accent TV (a se vedea diagrama de mai jos).

Cazurile de *favorizare* a unui protagonist s-au repartizat astfel: la emisiunea *Replica* de la Prime TV, față de PDM (de trei ori), la *Fabrika* de la Publika TV, față de PDM (de 8 ori), la *Cabinetul din Umbră* de la Jurnal TV, față de PLR (de 7 ori), PLDM (o dată) și MPA (o dată); la *Puterea a patra* de la N4 câte o dată față de PDM și PLR, și de două ori față de PLDM, și la emisiunea *1+1* de la Accent TV, față de PPP (de 5 ori), de PPCD (de 3 ori) și câte o dată față de PCRM și PLR. Drept *defavorizantă* a fost catalogată atitudinea moderatorului în următoarele cazuri: la emisiunea *Replica* de la Prime TV, față de PPP (de două ori) și față de PSRM (o dată); la *Fabrika* de la Publika TV, față de PCRM, în două rânduri; la *Tema zilei* de la Canal 2, câte o dată față de PLR și PCR; la *Особое мнение* de la Canal 3 (de 9 ori față de PCRM, de două ori față de PSRM și câte o dată față de PR și PL), la *Cabinetul din umbră* de la Jurnal TV (de 20 de ori față de PDM, de 5 ori față de PLDM, de 7 ori față de PSRM, de 6 ori față de PCRM, de 3 ori față de PPP, și câte o dată față de PL, MPA, PPCD și Coaliția Pro-europeană), la *Puterea a patra* de la N4 (de 8 ori față de PPP, de 4 ori față de PSRM, de 3 ori față de PL, și câte o dată față de PCRM, PSD și Coaliția Pro-europeană), precum și la *1+1* de la Accent TV (de 30 de ori față de PDM, de 20 de ori față de PLDM, de 5 ori față de PL, de 16 ori față de Coaliția Pro-europeană, și câte o dată față de PPP și PLR).

Diagrama 53

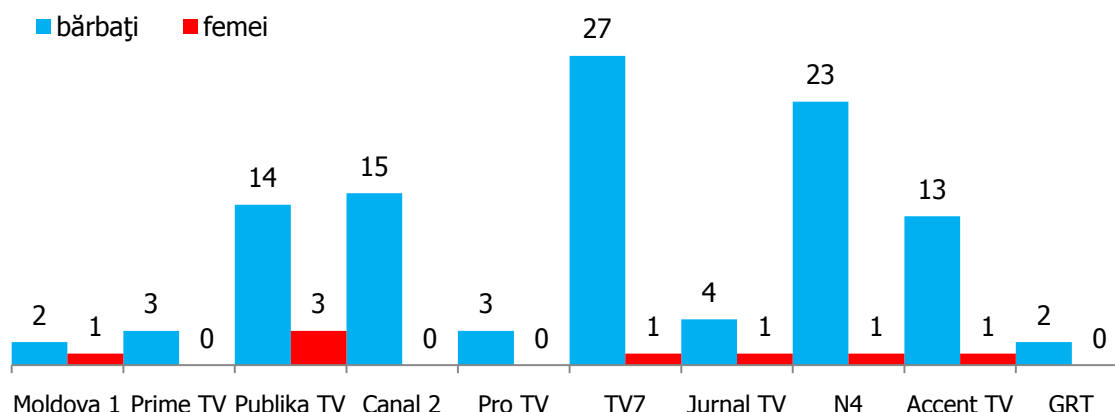

În cazul tuturor celor 12 posturi tv atestăm preponderența netă a invitaților-bărbați în platoul emisiunilor electorale, în raport cu invitații-femei (a se vedea diagrama de mai jos). 6 televiziuni din 12 au avut în calitate de invitați 8 femei. Nominal, vorbim despre 5 femei, două dintre ele fiind prezente la două sau trei posturi tv, sau/și de două

ori. Invitații-femei au fost: Natalia Gherman – la Moldova 1, Monica Babuc, Valentina Buliga și Vitalia Pavlicenco – la Publika TV, Vitalia Pavlicenco – la TV7 și la N4, și Ana Ursachi – la Jurnal TV și la Accent TV.

Diagrama 54

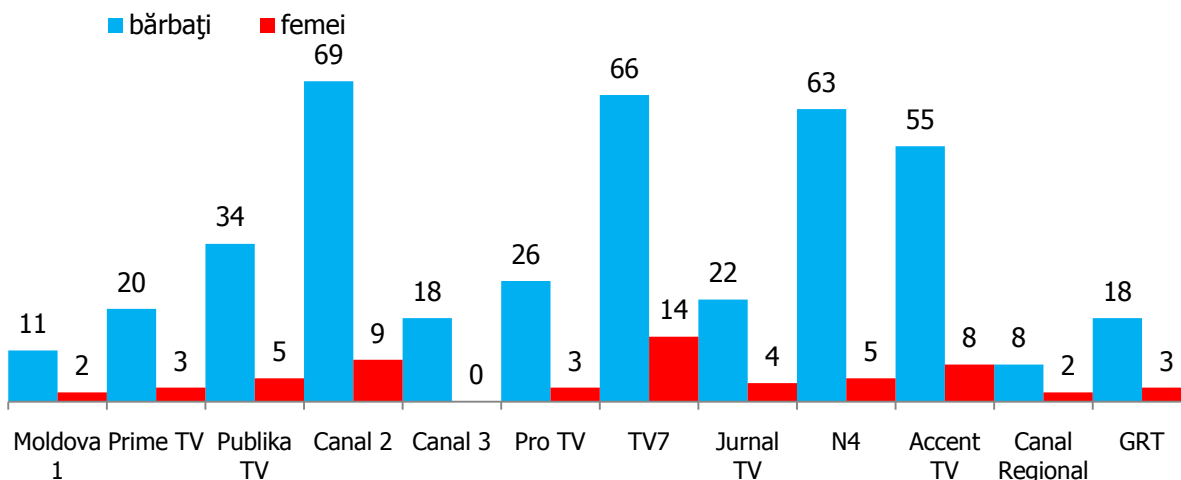
Emisiuni electorale: protagoniști-invitați. Paritate gender. Sinteza TV. Perioada: 01 octombrie-30 noiembrie 2014

Și în cazul celorlalte tipuri de intervenții în emisiunile analizate (mențiuni directe/indirecte), bărbații au fost prezenți într-un număr mai mare la cele 241 de emisiuni. Cumulat, în emisiunile televiziunilor monitorizate, din totalul de 2023 de apariții, 1807, sau 89% au fost bărbați, față de 216 sau 11% de protagoniști-femei (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 55

Emisiuni electorale: protagoniști. Apariții directe și mențiuni Paritate gender. Perioada: 01 octombrie-30 noiembrie 2014

Concluzii:

- În perioada 01 octombrie-30 noiembrie 2014, cele 12 posturi tv monitorizate au difuzat împreună 241 de emisiuni cu caracter electoral, numărul acestora variind de la două emisiuni la 43;
- În cele 241 de emisiuni cu caracter electoral, cel mai des au apărut *politicienii*, iar cel mai rar – *cetățenii de rând*;
- În cadrul celor 241 de emisiuni cu caracter electoral, 72 de persoane au avut intervenții directe, fiind invitate în platou;
- În cadrul emisiunilor cu caracter electoral de la 12 posturi tv au fost mediatizați toți concurenții electorali înscrși în cursa pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014;
- Cei mai mulți concurenți electorali au fost mediatizați la emisiunea *Politica* de la TV7 (25), iar cei mai puțini – la emisiunea *În profunzime* de la Pro TV Chișinău (6);
- PDM a fost concurentul electoral cu cele mai multe apariții directe și cu cele mai multe mențiuni în cadrul emisiunilor cu caracter electoral de la cele 12 posturi tv;

- PCRM a fost concurentul electoral cu cea mai mare vizibilitate, fiind menționat în cadrul emisiunilor de la toate cele 12 posturi tv monitorizate;
- Moderatorii emisiunilor au avut o atitudine părtinitoare față de protagoniștii personalizați și sau/concurenții electorali de 190 de ori, fiind semnalate 34 de cazuri de *favorizare* și 156 de cazuri de atitudine *defavorizantă* față de protagoniști;
- Raportul bărbați – femei, atât în cazul intervențiilor directe, cât și în cel al mențiunilor, a fost net în favoarea bărbaților.

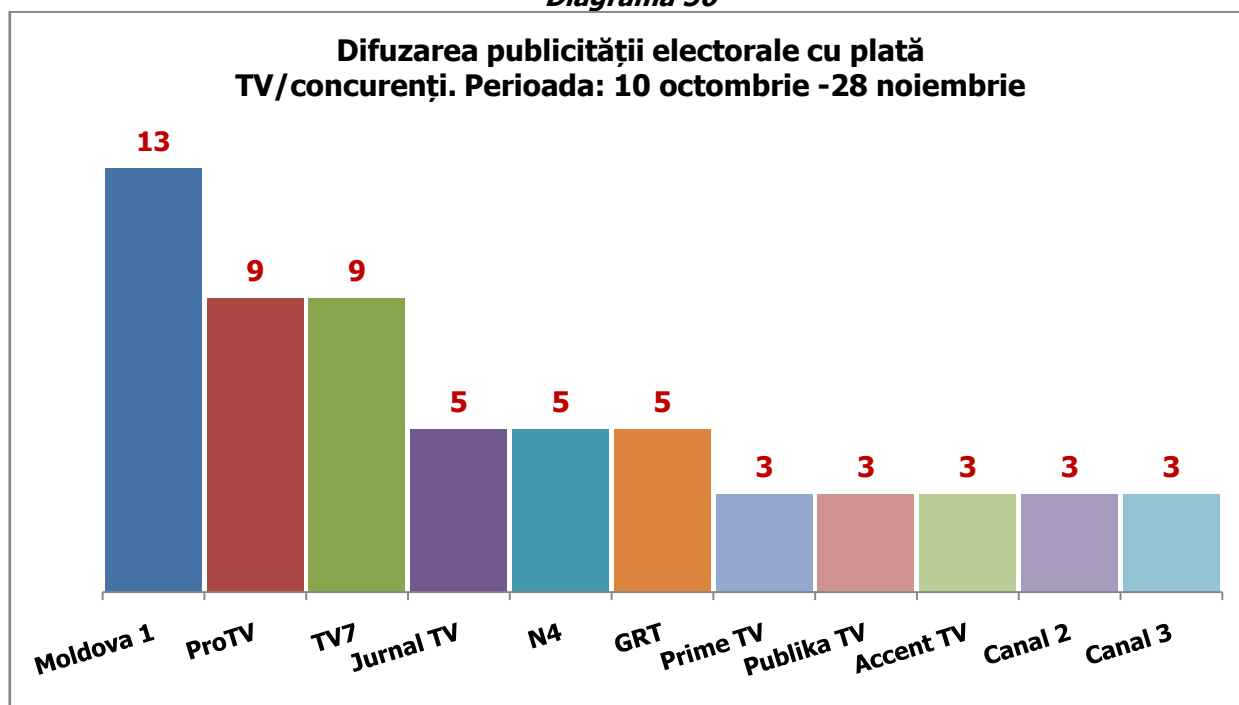
3.5 Publicitatea electorală cu plată

În intervalul de timp 10 octombrie – 28 noiembrie 2014, 11 din cele 12 posturi de televiziune monitorizate au difuzat publicitate electorală cu plată. Excepție, în acest sens, a făcut Canal Regional, care a difuzat, conform *Declarației privind politica editorială în campania electorală pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014*, doar spoturi sociale și de educație civică și electorală.

Pe parcursul celor 7 săptămâni de campanie electorală, 13 concurenți electorali (PCRM, PLDM, PDM, PL, PLR, PPP, PSRM, BE-UV, PPRM, PFP, UCM, PpNȚ, CI-OC) au plasat publicitate cu plată la posturile de televiziune monitorizate.

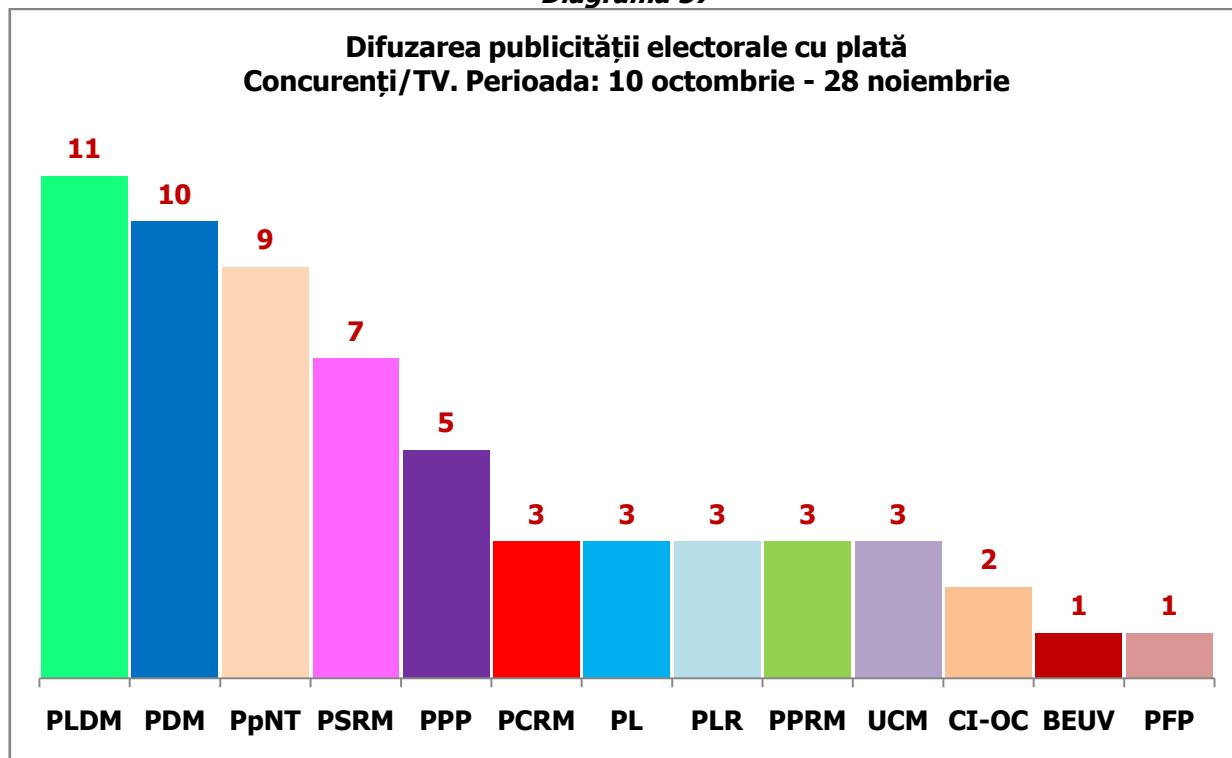
Postul public de televiziune de la Chișinău este singurul care a plasat publicitatea celor 13 concurenți. Două posturi tv (Pro TV Chișinău și TV7) au plasat spoturile electorale pentru 9 concurenți electorali (PLDM, PDM, PL, PSRM, PPRM, UCM, PpNȚ, și PLR, CI-OC/PCRM, PPP). Alte trei televiziuni (Jurnal TV, N4 și GRT) au plasat publicitatea electorală a 5 concurenți electorali (PLDM, PDM, PSRM, și PLR, PpNȚ/PPP, PpNȚ, PCRM, PPP). De asemenea, 5 posturi tv au difuzat publicitatea a trei concurenți electorali. Dintre acestea, patru posturi (Prime TV, Publika TV, Canal 2 și Canal 3) au dat spoturile PLDM, PDM și PpNȚ, iar Accent TV – pe cele ale PLDM, PPP și PSRM (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 56

Din cei 13 concurenți electorali care au plasat publicitate cu plată la posturile monitorizate, cea mai mare vizibilitate a avut-o PLDM, care a difuzat spoturile la toate posturile tv. Acesta este urmat de PDM, cu 10 posturi la care a plasat publicitate cu plată, PpNȚ, cu 9 posturi tv, PSRM – cu șapte televiziuni și PPP – cu cinci. Alți 5 concurenți electorali (PCRM, PL, PLR, PPRM și UCM) au plasat spoturile la câte trei posturi tv din 11, candidatul independent Oleg Cernei – la două, iar BE-UV și PFP – la câte unul (a se vedea diagrama de mai jos).

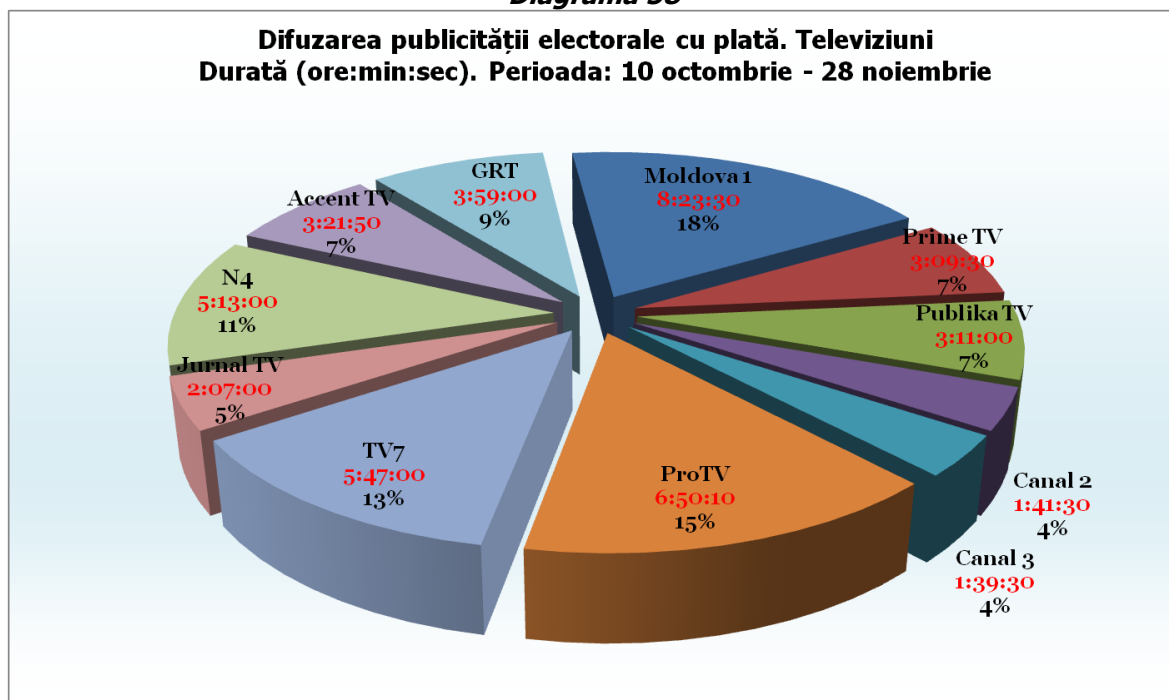
Diagrama 57

În ansamblu, televiziunile monitorizate au difuzat publicitate cu plată cu o durată însumată ce depășește 45 de ore (45:23:00). Moldova 1 a difuzat cel mai mare volum de publicitate electorală cu plată – peste 8 ore. Urmează ProTV cu 6 ore și 50 min. și TV7 cu 5 ore și 47 min. Canal 2 și Canal 3 au difuzat fiecare câte aproximativ o oră și jumătate de publicitate cu plată.

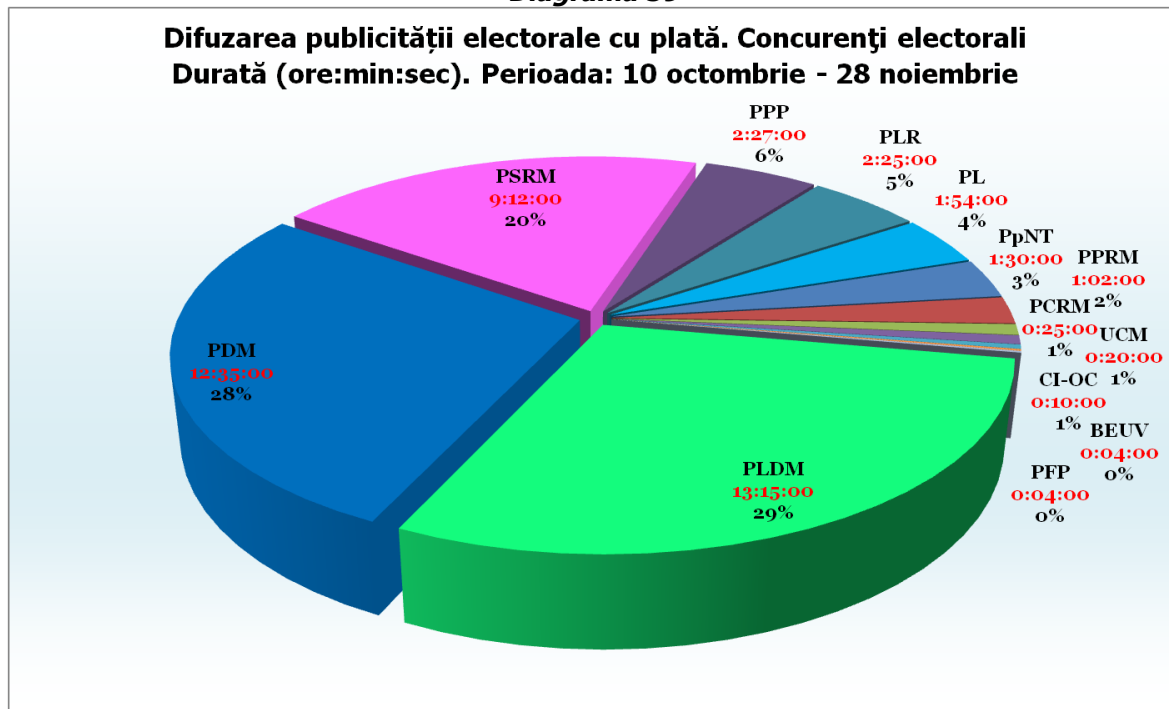
O treime din întreg volumul de publicitate a fost difuzat la două televiziuni – Moldova 1 și ProTV (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 58

PLDM a difuzat la posturile monitorizate spoturi electorale cu plată cu o durată de peste 13 ore, cu circa 40 de minute mai puțin decât PDM. UN volum de publicitate comparabil cu primii doi concurenți electorali a difuzat și PSRM – mai mult de 9 ore. BE-UV și PFP au difuzat câte 4 minute de publicitate, iar Oleg Cernei – 10 minute. Mai mult de trei sferturi din întreg volumul de publicitate difuzat la cele 11 televiziuni monitorizate a fost plasat de 3 concurenți – PLDM, PDM și PSRM (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 59

În perioada de referință, 4 posturi de televiziune din 12 monitorizate au admis derogări de la normele privind plasarea publicității electorale cu plată la tv.

Astfel, Accent TV a difuzat pe 7, 8, 9 și 10 octombrie, între orele 20.00 și 22.00 un spot electoral al PSRM de 40 de secunde, fără însemnele prevăzute de cadrul normativ (inclusiv p.16 din Regulamentul CEC). În plus, PSRM fusese înregistrat ca și concurent electoral de către CEC pe 10 octombrie.

În continuare, Jurnal TV a difuzat pe data de 13.10 (ora 18.55) un reportaj comercial (la rubrica *Electorală. Achitat din fond electoral*) de la lansarea unui concurent electoral (PLDM) cu o durată de 130 sec. În aceeași zi postul a mai difuzat și două spoturi electorale ale aceluiași concurent cu durata de 120 sec. Cumulat, cele 3 spoturi au durat 250 de secunde și au depășit plafonul admis legal pentru plasarea publicității electorale din partea unui concurent pe parcursul unei zile.

De asemenea, pe 27 octombrie 2014, Publika TV a difuzat un spot al unui concurent electoral (PLDM) cu o durată de 60 de secunde, și alte trei – a câte 30 de secunde. Împreună, cele 4 blocuri au constituit 150 de secunde, depășind cu 30 de secunde limita admisă de legislație.

O situație identică s-a înregistrat pe 28 octombrie 2014 la postul de televiziune Pro TV Chișinău. O altă abatere a fost atestată pe 16 noiembrie 2014, când Publika TV a difuzat, la ora 8.20, două spoturi în loc de unul, ale unui concurent electoral (PLDM) a câte 30 de secunde. Însurat, în ziua respectivă, concurentul PLDM a avut un volum de publicitate electorală cu plată de 150 de secunde, în loc de 120.

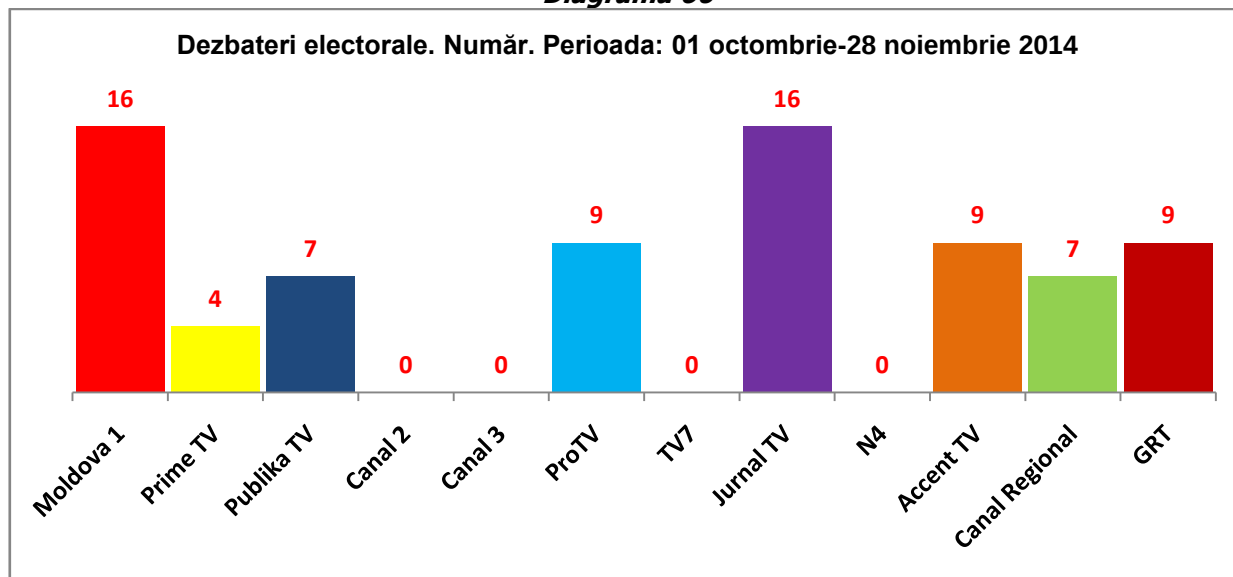
Concluzii:

- În perioada 10 octombrie-28 noiembrie 2014, 11 din 12 posturi tv monitorizate au difuzat publicitate electorală cu plată;
- 13 concurenți electorali au plasat publicitate contra plată la cele 11 posturi tv;
- Atât ca număr de televiziuni la care a plasat publicitatea, cât și ca durată a spoturilor, PLDM a avut cea mai mare vizibilitate, iar BE-UV și PFP - cea mai mică;
- 4 posturi de televiziune au admis încălcări ale regulilor privind plasarea publicității contra plată la tv.

3.6 Dezbaterile electorale

În perioada 01 octombrie-28 noiembrie 2014, 8 posturi de televiziune din 12 monitorizate au organizat împreună 77 de dezbateri electorale (59 în limba română și 18 în limba rusă) cu o durată totală de 3429 de minute. Cele mai multe emisiuni au organizat Moldova 1 și Jurnal TV – câte 16. Câte 9 emisiuni de dezbateri au difuzat Pro TV Chișinău, Accent TV și GRT, și câte 7 emisiuni – Publika TV și Canal Regional. Prime TV a difuzat 4 emisiuni de acest fel (a se vedea diagrama de mai jos).

Diagrama 60

Împreună, cele 8 posturi tv au avut 220 de invitați la dezbaterile electorale, reprezentanți ai tuturor concurenților electorali înscrși în cursă pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, precum și 40 de invitați care nu s-au prezentat la dezbateri. Nominal, vorbim despre 88 de persoane care au participat la dezbaterile electorale de la televiziunile monitorizate, 43 dintre ele fiind prezente de mai multe ori la emisiunile de dezbateri de la diferite posturi tv. În același context, PCR a avut cel mai mare număr de participări la dezbateri - 13. Alți 5 concurenți (BE-UV, PLDM, PPCD, PPRM, PSRM) au avut câte 12 participări la dezbateri. Ceilalți 20 de concurenți au utilizat dezbaterile electorale televizate pentru promovarea platformei după cum urmează: 6 concurenți (CI-OB, MPA, PFP, PNL, PPP, UCM)) au avut câte 9 participări, alți 8 concurenți (PAD, PDA, PDM, PL, PLR, PPM, PR, PVE) – câte 8, 2 concurenți (candidatul independent Oleg Cernei, PCRM) – câte 6, 2 concurenți (candidatul independent Valeriu Pleșca, PpNȚ) – câte 5. Candidatul independent Anatolie Doga a participat de 4 ori la emisiunile de dezbateri electorale, iar MR – de 3 ori (a se vedea tabelul de mai jos).

Tabelul 57

Nr.	Moldova1	Prime TV	Publika	Pro TV	Jurnal TV	Accent TV	C.Regional	GRT
Concurenți	25	20	22	24	24	18	17	8
1	BE-UV	BE-UV	BE-UV	BE-UV	BE-UV	BE-UV	BE-UV	BE-UV
2	CI-OB	CI-OB	CI-AD	CI-OB	CI-AD	CI-AD	CI-AD	PCR
3	CI-OC	CI-VP	CI-OB	CI-OC	CI-OB	CI-OB	CI-OB	PCRM
4	CI-VP	MPA	CI-OC	CI-VP	CI-OC	MPA	CI-VP	PDM
5	MPA	PAD	MPA	MPA	CI-VP	PAD	MPA	PLDM
6	MR	PCR	PAD	PAD	MPA	PCR	PCR	PPCD
7	PAD	PDA	PCR	PCR	MR	PFP	PDA	PPRM
8	PCR	PDM	PDA	PCRM	PAD	PL	PFP	PSRM
9	PCRM	PFP	PDM	PDA	PCR	PLDM	PLDM	
10	PDA	PL	PFP	PDM	PDA	PLR	PNL	
11	PDM	PLDM	PL	PFP	PFP	PNL	PPCD	
12	PFP	PLR	PLDM	PL	PL	PPCD	PPM	
13	PL	PNL	PLR	PLDM	PLDM	PPM	PPP	
14	PLDM	PPCD	PNL	PLR	PLR	PPP	PR	
15	PLR	PPP	PPCD	PNL	PNL	PPRM	PSRM	
16	PNL	PPRM	PPM	PPCD	PPCD	PR	PVE	
17	PPCD	PR	PPP	PPM	PPM	PSRM	UCM	
18	PPM	PSRM	PPRM	PPP	PPP	UCM		
19	PPP	PVE	PR	PPRM	PPRM			
20	PPRM	UCM	PSRM	PR	PR			
21	PR		PVE	PSRM	PSRM			
22	PSRM		UCM	PVE	PVE			
23	PVE			PpNȚ	PpNȚ			
24	PpNȚ			UCM	UCM			

25	UCM							
Absențe	5	6	4	2	6	8	3	3
1	CI-AD	CI-AD	CI-VP	CI-AD	CI-AD	CI-OC	CI-OC	BE-UV
2	CI-VP	CI-OC	MR	MR	CI-VP	CI-VP	PDM	PPCD
3	MR	MR	PCRM		PDM	MR	PLR	PSRM
4	PCRM	PCRM	PpNTJ		PCRM	PCRM		
5	PDM	PPM			PLDM	PDA		
6		PpNTJ			PR	PDM		
7						PVE		
8						PpNTJ		

Moderatorii dezbaterilor electorale au fost, de cele mai multe ori, *imparțiali* față de invitați (în 192 din 220 de cazuri). În cazul a 6 posturi tv din 8, moderatorii dezbaterilor electorale au avut o atitudine sută la sută *imparțială* față de concurenții electorali și reprezentanții acestora. Totuși, două posturi de televiziune, Moldova 1 și Jurnal TV, au admis abateri în acest sens, înregistrându-se 2 cazuri de *favorizare* și 26 de cazuri de *defavorizare* a participanților la dezbateri. Cazurile de *favorizare* au fost atestate la Jurnal TV, iar cele de *defavorizare* s-au împărțit astfel: 12 la Moldova 1 și 14 la Jurnal TV.

Mai exact, moderatorul dezbaterilor electorale de la Jurnal TV a avut o atitudine *favorizantă* față de Ana Ursachi (PLR), de două ori (în emisiunile de pe 28 octombrie 2014 și 7 noiembrie 2014). În primul caz, invitatului Ana Ursachi i s-au pus întrebări doar din domeniul justiției, acesta fiind domeniul de activitate al protagonistei. În cazul al doilea, o atitudine *favorizantă* a avut-o echipa de filmare din cadrul dezbaterilor electorale (în limba rusă) de la același post de televiziune. Drept *favorizant* a fost catalogat comportamentul cameramanului, care a dat în prim-plan reprezentanta PLR, vizibil mai mult timp decât pe ceilalți participanți la dezbateri. Prin aceste gesturi, moderatorul și echipa de filmare au demonstrat un comportament părtinitor față de un invitat, încălcând, astfel, prevederile p.43 din Regulamentul CEC: *Realizatorii și moderatorii emisiunilor de dezbateri electorale au următoarele obligații: să fie imparțiali; să formuleze clar întrebările, evitând abordarea tendențioasă sau părtinitoare.*

Rămânând la același post de televiziune, cele 14 cazuri de defavorizare a unui concurent electoral s-au atestat: pe 28 octombrie 2014 (prin reproșul adus de către moderator invitatului Vlad Bătrîncea (PSRM), precum că nu ar fi răspuns corect la întrebare, nu a propus nicio măsură concretă, nu știe ce este Freedom House și că nu citește rapoarte și presă străină, acesta a încălcat prevederile Regulamentului CEC din p.43); pe 3 noiembrie 2014 (față de reprezentantul PPCD, Radu Bușilă. Moderatorul a comentat, în două rânduri, afirmațiile invitatului, inclusiv, o dată sugerându-i că nu are dreptate în privința principiilor funcționării economiei de piață); pe 4 noiembrie 2014 (calificarea, pe un ton zeflemitor, a tezelor din programul electoral al PCR, dar și întreruperea, de mai multe ori a discursului reprezentantului acestei formațiuni, Eliza Moscalciuc; insistența cu care moderatorul afirmă că Mihai Godea (PAD) ar avea legături privilegiate cu Vladimir Plahotniuc, argumentând aceste afirmații prin zvonuri); pe 7 noiembrie (în două rânduri, față de reprezentanții PNL (Vitalia Pavlicenco) și PCR (Ruslan Popa). Alte 4 cazuri de *defavorizare* a concurenților electorali s-au înregistrat în emisiunile de dezbateri de pe 10 noiembrie (față de reprezentantul PR, Leonid Tabără), și de pe 11 noiembrie, când moderatorul a avut un comportament neadecvat față de toți participanții la dezbateri, defavorizându-i prin replici, comentarii, întrebări și reproșuri lipsite de echidistanță (Anatol Prohnițchi – PVE, Mihai Petrache – UCM, Igor Țurcanu – PPM). Același tip de abatere a comis-o moderatorul dezbaterilor electorale în cadrul emisiunilor de pe 17 și 18 noiembrie 2014. De această dată, comentariile și întrebările lipsite de echidistanță i-au vizat, în emisiunea de pe 17 noiembrie, pe candidatul independent Anatolie Doga și pe Valeri Klimenko (MR), iar în emisiunea de pe 18 noiembrie – pe candidatul independent Valeriu Pleșca și pe Victor Șelin (BE-UV).

La postul public de televiziune, cazurile de defavorizare a concurenților electorali s-au repartizat astfel: în cadrul emisiunii de pe 8 noiembrie 2014 (prin modalitatea de exprimare, abordarea vădit tendențioasă a subiectului pus în discuție, precum și prin punerea accentului pe faptul că mai mulți membri au părăsit formațiunea invitatului în platou, moderatorul a manifestat un comportament *defavorizant* față de reprezentantul PCRM, Gheorghe Anghel. Aceeași observație este valabilă și în cazul reprezentantului PR, Vasile Tarlev, invitat în aceeași emisiune de dezbateri. Replicile și comentariile moderatorului se înscriu în categoria *comportament neadecvat* față de un concurent electoral și încălcă p. 43 din Regulamentul CEC. În emisiunea de pe 10 noiembrie 2014, prin modalitatea de exprimare, întreruperea discursului invitatului și expunerea unei opinii personale față de partidul invitatului în platou, moderatorul a manifestat un comportament *defavorizant* față de reprezentantul PPP, Ilian Cașu. Alte două cazuri de tratament *defavorizant* față de un concurent electoral s-au înregistrat pe 11 și pe 12 noiembrie 2014. În emisiunea de pe 11 noiembrie, prin reproșul adus reprezentantului UCM, Dan Petrache, privind nivelul scăzut de vizibilitate a partidului, precum și prin referirea la UCM ca la o „afacere de familie”, moderatorul a manifestat un comportament neadecvat față de invitat. Aceeași observație este valabilă și în cazul candidatului independent, Oleg Brega, invitat în emisiunea de pe 12 noiembrie. Supozițiile și zvonurile pe care le-a invocat moderatorul în discuția

cu invitatul se înscriu în categoria *comportament neadecvat* față de un concurent electoral și încalcă p. 43 din *Regulamentul CEC*.

De asemenea, pe data de 19 noiembrie 2014, Igor Țurcanu (PPM) și Leonid Tabără (PR), și pe data de 21 noiembrie 2014, pe Iurie Roșca (PPCD) și Vitalie Țaulean (PpNT) au beneficiat de un tratament neadecvat din partea moderatorilor dezbaterilor electorale. Comentariile, replicile și întrebările adresate participanților de către moderatorii se înscriu în categoria *încălcări* ale prevederilor p. 43 din *Regulamentul CEC*. De asemenea, moderatorii dezbaterilor electorale de la Moldova 1 au avut o atitudine *defavorizantă* față de Dan Petrache (UCM) și Victor Șelin (BE-UV) în cadrul emisiunii de pe data de 24 noiembrie 2014, precum și față de Ruslan Popa (PCR) în emisiunea de pe 26 noiembrie.

Concluzii:

- În perioada 01 octombrie – 28 noiembrie 2014, 8 din cele 12 posturi tv monitorizate au difuzat emisiuni de dezbateri electorale;
- Cumulat, reprezentanții tuturor concurenților electorali înscriși în cursa pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie au fost prezenți la dezbaterile electorale televizate;
- În cele mai multe cazuri, moderatorii au avut un comportament adecvat față de concurenții electorali. Totuși, două posturi, Moldova 1 și Jurnal TV au avut derogări în acest sens;
- Posturile cu acoperire națională Canal 2 și Canal 3 nu au organizat dezbateri electorale, încălcând atât legislația, care îi obligă să facă acest lucru, cât și Declarațiile privind politica editorială în campania electorală, aprobate de CCA, prin care s-au angajat să organizeze câte două dezbateri fiecare, în perioada 01-15 noiembrie 2014;
- Alte două posturi cu acoperire națională (Prime TV și Publika TV) au difuzat emisiunile de dezbateri electorale la ore nepotrivite (6.17, 6.20, 6.52, 10.15, 11.15, 12.15) limitând, astfel, la maximum numărul potențialilor telespectatori. Deși nu au încălcat legislația, posturile tv nici nu au utilizat adecvat dezbaterile pentru informarea corespunzătoare a electoratului;
- Deși Declarațiile privind politica editorială în campania electorală pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 ale Prime TV, Publika TV, Canal 2 și Canal 3 sunt trase la indigo, Prime și Publika au organizat mai multe dezbateri decât au indicat în Declarații, iar Canal 2 și Canal 3 și-au ignorat propriile angajamente. Acest lucru este cu atât mai regretabil, cu cât vorbim despre 4 posturi tv din 5 cu acoperire națională, pe care legea le obligă să utilizeze dezbaterile electorale pentru a informa și ajuta electoratul să-și facă alegerea, într-o manieră corectă, profesionistă și echidistantă.

ABREVIERI PENTRU PARTIDELE POLITICE ȘI CONCURENȚII ELECTORALI ÎNREGISTRAȚI

Nr.	Partidul/Formațiunea politică	Abreviere	Președinte
01.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	*PCRM	Vladimir VORONIN
02.	Partidul Liberal-Democrat din Moldova	*PLDM	Vlad FILAT
03.	Partidul Democrat din Moldova	*PDM	Marian LUPU
04.	Partidul Liberal	*PL	Mihai GHIMPU
05.	Partidul Liberal Reformat	*PLR	Ion HADÂRCĂ
06.	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	*PSRM	Igor DODON
07.	Partidul "Renaștere"	*PR	Vadim MIȘIN
08.	Partidul Acțiunea Democratică	*PAD	Mihai GODEA
09.	Partidul Agrar din Moldova	PAM	Anatolie POPUȘOI
10.	Partidul Socialist din Moldova	PSM	Victor MOREV
11.	Partidul Legii și Dreptății	PLD	Nicolai ALEXEI
12.	Partidul Popular Creștin Democrat	*PPCD	Victor CIOBANU
13.	Mișcarea Profesioniștilor "Speranța-Надежда"	MPSN	Vladimir FLOREA
14.	Partidul pentru Unirea Moldovei	PpUM	Ghenadie CALARAȘ
15.	Partidul Social Democrat	PSD	Victor ȘELIN
16.	Mișcarea social-politică "Forța Nouă"	MFN	Valeriu PLEȘCA
17.	Mișcarea social-politică Republicană "Ravnopravie"	*MR	Valeriu CLIMENCO
18.	Partidul Verde Ecologist	*PVE	Anatolie PROHNIȚCHI
19.	Partidul Noua Opțiune Istorică	NOI	Victor ALEXEEV
20.	Partidul Popular Republican	PPR	Nicolae ANDRONIC
21.	Partidul Republican din Moldova	PRM	Andrei STRATAN
22.	Partidul Muncii	PM	Gheorghe SIMA
23.	Uniunea Centristă din Moldova	*UCM	Mihai PETRACHE
24.	Partidul European	PE	Viorel GHIMPU
25.	Partidul Popular Democrat din Moldova	PPDM	Valeriu PASAT
26.	Partidul "Moldova Unită – Единая Молдова"	PMU	Vladimir ȚURCAN
27.	Partidul Conservator	PC	Natalia NIRCA
28.	Partidul Național Liberal	*PNL	Vitalia PAVLICENCO
29.	Mișcarea "Acțiunea Europeană"	MAE	Veaceslav UNTILĂ
30.	Partidul „Pentru Neam și Țară"	PpNT	Nicolae UȚICĂ
31.	Mișcarea social-politică a Romilor din R. Moldova	MRRM	Vasile DRANGOI
32.	Partidul "Patrioții Moldovei"	*PPM	Mihail GARBUIZ
33.	Partidul „Casa Noastră - Moldova"	PCNM	Oleg ONIȘCENCO
34.	Mișcarea Populară Antimafie	*MPA	Sergiu MOCANU
35.	Partidul Popular din Republica Moldova	*PPRM	Alexandru OLEINIC
36.	Partidul „Democrația Acasă"	*PDA	Vasile COSTIUC
37.	Partidul Regiunilor din Moldova	PRM*	Mihail FORMUZAL
38.	Partidul Popular Socialist din Moldova	PPSM	Victor STEPANIUC
39.	Partidul Forța Poporului	*PFP	Nicolae CHIRTOACĂ
40.	Partidul Comunist Reformat din Moldova	*PCR	Ruslan POPA
41.	Partidul Politic „Patria"	*PPP	Emilian CIOBU
42.	Mișcarea Populară pentru Uniunea Vamală	MPpUV	Oleg TOPOLNIȚKI
43.	Partidul Societății Progresiste	PSP	Marin LIVĂDARU
-	Blocul Electoral Alegerea Moldovei – Uniunea Vamală	*BE-UV	
-	Candidatul independent Oleg Cernei	*CI-OC	
-	Candidatul independent Oleg Brega	*CI-OB	
-	Candidatul independent Anatolie Doga	*CI-AD	
-	Candidatul independent Valeriu Pleșca	*CI-VP	
-	Candidatul independent Petru Stamati	CI-PS	

*Concurenți electorali